

Valsts pārvalde un biedrības palīdzību koordinē

Brīvprātīgo kustība *Viegli palīdzēt* kopā ar valsts pārvaldi, Latvijas Skautu un gaidu centrālo organizāciju, Latvijas Platformu attīstības sadarbībai, *Labdarības lapu*, *Palīdzēsim.lv*, Latvijas Samariešu apvienību, *Paēdušai Latvijai*, *Gribu palīdzēt bēgļiem* u.c. organizē humānās palīdzības kravu piegādi Ukrainas iedzīvotājiem.

Vairāk: www.vieglipalidzet.lv.

Kuldīdznieki – ukraiņiem

Pārtika, drēbes bērniem un pieaugušajiem, higiēnas preces un rotaļlietas – ceļu uz Ukrainu sāk pirmā humānās palīdzības krava no Kuldīgas.

Guna Voitko par iespēju vākt ziedojumus uzzinājusi sestdienas vakarā, pārskatot feisbuku. Viņu pārsteidzis tas, ka starp minētajām vietām nav Kuldīgas, aizrakstījusi biedrībai *Labdarības lapa*, un vēlā vakarā viņa apstiprināta par koordinatori Kuldīgā. Svētdienas rīts sācies karsti, jo cilvēki zvanījuši, rakstījuši, ka var ziedot dažādas mantas. Daudzi vienkārši atveduši uz Ventspils ielu 106. „Sievietes no auto nesa maisiņus un raudāja,” stāsta Guna. „Atbrauca ģimene ar puisīti, kuram padusēs rotaļu lācēni. Zēnam trīs gadiņi, mamma mājās situāciju pārrunājusi, un dēls pateicis, ka mīlākos lācīšus grib atdot Ukrainas bērniem.”

Visi sūtījumi no dažādām Latvijas pilsētām tiek likti vienā kravā un centralizēti tiks nogādāti Ukrainā. To nodrošina valsts. G. Voitko cilvēkus mierina, ka viss nonāks pie adresātiem par spīti jau izskanējušajai ziņai, ka pie robežas neesot, kas savāc un nodod tālāk. Pašlaik tie, kuri vēlas ko dot ukraiņiem, lūgti pāris dienu iepauzēt, jo tiek apkopotas ziņas par nepieciešamāko.

Vairāk: www.labdaribaslapa.lv vai šīs biedrības feisbuka profilā.

Alberta Dintera teksts un foto

Kuldīgas koordinatore Guna Voitko pie pirmajiem ziedojumiem, kas ar brīvprātīgo un draugu palīdzību savākti un sašķiroti dienas laikā un tālāk dosies Latvijas kopīgajā kravā.

Gatavi uzņemt bēgļus un ziedot

Kuldīgas novada pašvaldības anketu pirmdienas rītā aizpildījuši 80 cilvēki – viņi pieteikušies uzņemt Ukrainas kara bēgļus un sniegt citu atbalstu.

ATSAUCĪBA – LIELA

Cilvēki Kuldīgā, Skrundā un pagastos var uzņemt dažādu bēgļu skaitu: vienu, divus, desmit, arī vairākas ģimenes. Vairums sākumā nodrošinātu ar pārtiku, pirmās nepieciešamības precēm un transportu. Cilvēki ir gatavi kā brīvprātīgie darboties zupas virtuvē, pieskatīt bērnus, tulkot, būt medmāsas. „Atsaucība ir liela, un cilvēki vēlas nodrošināt ne tikai patvērumu vien,” saka domes priekšsēde Inga Bērziņa. *Kurzemnieks* jau rakstījis, ka 100 kara bēgļu var izmītināt sporta skolas naktsmītnēs, vēl arī tajās skolās, kurās pašlaik mācības nenotiek.

ATBALSTA UZŅĒMUMI, BIEDRĪBAS, SKOLAS

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra feisbukā pirms dažām dienām aicināja uzņē-

mējus bēgļiem piedāvāt darbu. Anketu var vēl aizpildīt līdz 1. marta 15.00. Padures SIA *Amazone* jau noziedojusi naudu organizācijai *Ziedot.lv*, kas to vāc ukraiņiem. Līdzīpašniece Baiba Mikāla skaidro, ka uzņēmums plāno ziedot vēl un summa varētu sasniegt 5000 eiro. „Esam par demokrātiju un saprātīgiem lēmumiem, pret agresiju un autoritāru režīmu. Paši zinām, cik mums svarīga Latvijas neatkarība. Ukraiņiem ir tādas pašas tiesības. Iespaidīgi, ka pasaule spēj sadoties rokās, lai viņus atbalstītu. Ticu, ka labais vienmēr uzvar, bet tumsa un ļaunums agrāk vai vēlāk atkāpjas. Ne Krievijas tauta, bet Putins ar piekritējiem kalpo tumsai,” saka B. Mikāla. Kaut arī papildu darba rokas nav vajadzīgas, *Amazone* ir gatava radīt bēgļiem piecas darbavietas, piedāvājot cieņpilnu atalgojumu. Viņaspriekš, ukraiņi pacēluši tās vērtības, kas daudziem vairs nebija pirmajā vietā: „Jābūt drosmīgiem. Ukraiņi parāda varonību, izvirzot augstu mērķi: aizsargāt valsti. Lūk, tas ir patriotisms! Kaut arī latviešiem

tas tiktu atmodināts citā līmenī, jo tas nedaudz snauž!” Kuldīgas kombučas ražotne *Rudys Brewing Co* feisbukā vēsta, ka Ukrainā notiekošajam nespēj noticēt un par to kaunas. Uzņēmums piedāvā darbu diviem ukraiņiem. Viduskurzemes pamatskola-attīstības centrs un kokapstrādes uzņēmums *Stiga RM* var izmītināt un dot darbavietas. *Stiga RM* pievienojas meža nozares aicinājumam boikotēt Krievijas un Baltkrievijas tirgu. Kuldīgas Demokrātijas kvartāla pārstāve Maija Jankovska: „Ja bēgļi ieradīsies, vajag, kur dzīvot. Materiālas lietas piedāvāt nevaram, bet cilvēceību varam. Brīvprātīgie ir gatavi pastāstīt, kur pilsētā ko var dabūt.”

IZJŪTAS KĀ VĒL NEKAD

Koncerts *Ukrainas brīvībai* Rīgā pie Kongresa nama 25. februārī daudziem raisījis spēcīgas emocijas. Kuldīdzniece, Rīgas Stradiņa universitātes studente Līva Vaivade tur dziedājusi kopā ar mammu Sigitu Vaivadi un kamerkori *Rāte*: „Izjūtas grūti salīdzināt ar citu pasākumu. Ik pēc nodziedātās

rindiņas – kamols kaklā un asaras acīs. Cilvēki stāvēja ar Ukrainas karogiem, ar neslēptām emocijām – asaras acis bija daudziem. Turpat, pie Krievijas vēstniecības, notika protests.”

UZLĪMES UN AFIŠAS

Kuldīgas kultūras centra pārstāve Krista Karlsona: „Esam uz afišu stabiem izlikuši plakātus, kā palīdzēt Ukrainai un bēgļiem, izveidojuši Ukrainas un Latvijas karogu uzlīmes, kas tiek nogādātas dažādām iestādēm. Tās var iegūt jebkurš.”

JĀLŪDZ UN JĀCĪNĀS

Svētdien arī lielākajās baznīcās dievkalpojums aizlūgts par mieru, īpaši Ukrainā. „Šie notikumi visiem ir satraucoši,” Sv. Annas baznīcā atzina kāda draudzes sieviete. „Kad mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics ukraiņu valodā nodziedāja Ukrainas himnu, nevarēju valdīt asaras. Mums par ukraiņiem jālūdz Dievs. Tas ir garīgais spēks – liels atbalsts.”

Katoļu baznīcās uzmanība vērsta arī uz to, ka trešdien ir Pelnu

diena un sākas liels gavēnis – fiziskas un garīgas attīrīšanās laiks, kad cilvēks atbrīvojas no sliktām domām un darbiem. Tas ilgst 40 dienas, beidzas ar ciešanu laiku un Lieldienām, kad nāk uzvara pār tumsu. Sv. Katrīnas baznīcā mācītājs Viesturs Pirro pieminēja līdzību no Lūkas evaņģēlija, aicinot lūgt gan par Ukrainas brīvības cīnītājiem, gan sevi, lai palīdzētu, dzīvotu mierā un gaismā: „Visi alkstam pēc apskaidrošanas, jo pasaule kļūst arvien ļaunāka. Bībelē teikts, ka ir miers, bet tad nāk kari un grūtības. Jēzus liek tam sagatavoties. Šodienas notikumi rāda, cik tuvu mums ir debesis un apskaidrošana, ja esam kopā ar Jēzu.” Vēlāk mācītājs piebilda, ka Ukraina cieš no agresora, kura nodoms ir paverdzināt: „Visiem līdzekļiem jāpalīdz to apstādināt, jo nākamie tēmēklī varam būt mēs. Ja vajadzēs, ņemšu rokās ieroci, lai Latviju aizstāvētu, jo labāk mirt cīņā par brīvību, nevis būt uz ceļiem okupanta priekšā.”

Daina Tāfelberga, Amanda Gustovska, Kristīne Āboliņa, Inta Jansone

Mītiņš Kuldīgā un Skrundā

Pašvaldība aicina uz Ukrainas atbalsta mītiņu 2. martā 18.00 Kuldīgas Rātslaukumā un pie Skrundas kultūras nama. Iedzīvotāji mudināti nākt ar Ukrainas karogiem vai citu atribūtiķu, kas nepauž naidu vai agresiju.

Piektdien, 4. martā:

- Andželika Šternberga par ukraiņu pretošanos.
- Civilās aizsardzības križu eksperts Edmunds Āķītis.
- Alsungas pils atdzimšana.
- Turlava Edgaru Račevski atcerēšies.
- VID jāiesniedz deklarācijas.

REDZĒJUMS

Maija Jankovska

Pēc 20 gadiem

„Mūsu tauta ir vēstures ugunīs pārbaudīta, tā ir norūdīta ciešanu un netaisnību kaltuvē. Tā saprot brīvības nozīmi un vērtību. Tā saprot, ka ir vērts par katru cenu brīvību atbalstīt, uzturēt, aizstāvēt un par to cīnīties.”

Šis ir fragments no Latvijas eksprezidentes Vairas Vīķes-Freibergas uzrunas pirms 20 gadiem NATO valstu vadītāju sanāsmē, kurā Latvija kopā ar citām sešām kandidātvalstīm tika uzaicināta aliansei pievienoties. Tolaik es vēl biju ļoti jauna un par politiku īpaši neinteresējās, taču dzirdēju to kaut kad vēlāk un

„Nevajadzētu krist panikā vai – gluži otrādi – iegrimt apātiskā vienaldzībā. Vajag rīkoties, atbalstīt, būt vienotiem un nākt kopā, lai ātri reaģētu.”

brīžos, kad uzjundī patriotiskas jūtas, mēdzu atkal un atkal noklausīties (līdzīgi kā ierakstus no Dziesmu svētkiem). Prezidentes uzruna ir spēcīga un pacilājoša. Tajā apcerēta Latvijas netaisnīgā pagātne, godāti ideāli, kurus aizsargā NATO (drošību, brīvību, cilvēktiesības), un pausta apņemšanās sniegt savu ieguldījumu, lai aliansi stiprinātu.

Šobrīd, kad līdzās Ukrainā notiek Krievijas izraisīts karš, nevaru nedomāt, cik privilēģētā stāvoklī esam, salīdzinot ar Ukrainu. Cik daudz mierīgāk varam justies, jo esam daļa no NATO. Cik labi, ka neesam tajā

„politiskās nedrošības pelēkā zonā”, kas atrodas ārpus alianses aizsardzības un ir pakļauta „nenoteiktības plūstošajam smiltīm”, kā to aprakstījusi prezidente. Protams, nav pilnīgas garantijas, ka karadarbība mūsu teritorijā nenotiks, bet objektīvi varam justies daudz, daudz drošāk.

Tas gan neatbrīvo no trauksmes. Pēc 24. februāra, kad Krievija Ukrainā sāka aktīvu karadarbību, esmu runājusi ar citiem cilvēkiem, un daudzi atzina, ka jūtas apjukuši, nespēj izpildīt ikdienas pienākumus, jo emocionālais satricinājums ir milzīgs. Esam cilvēciņas būtnes, un izvairīties no tā nevar, taču nevajadzētu krist panikā vai – gluži otrādi – iegrimt apātiskā vienaldzībā. Vajag rīkoties, atbalstīt, būt vienotiem un nākt kopā, lai nepieciešamības gadījumā ātri reaģētu. Tā var palīdzēt ne tikai citiem, bet arī sev, jo aktīva rīcība, koncentrēšanās uz noteiktu mērķi ir labākās zāles pret emocionāliem satricinājumiem.

Daudzi no mums Ukrainai atbalstu pauduši, pie savas fotogrāfijas sociālajos tīklos pieliekot tās karogu. Esam karogus izkāruši arī pilsētā, izgaismojuši domes ēku. Tie, kuri ir Rīgā un Liepājā, piedalījušies protesta akcijās. Tās ir simboliskas darbības, kas pauž atbalstu un arī pašiem palīdz justies vienotākiem. Un tas ir svarīgi, jo karš vērstas ne tikai pret Ukrainu ar ieročiem, bet arī pret citām valstīm, mēģinot sabiedrību biedēt un šķelt.

Taču darīt var vēl citas, praktiskākas, lietas: ziedot Ukrainas iedzīvotāju atbalstam (vietnē *Ziedot.lv*), pievienoties Zemessardzei (tāl. 1811) vai pieteikties palīdzības sniegšanai (piemēram, aizpildot pašvaldības sagatavoto veidlapu tās interneta lapā). Svarīgi darīt to koordinēti, lai neradītu vēl lielāku haosu.

V. Vīķes-Freibergas runa teikta pirms 20 gadiem. Mēs dzīvojam pašlaik. Kādā pasaulē dzīvosim vēl pēc 20 gadiem? Gribu ticēt, ka brīvākā, vēl vairāk demokrātiskā, solidārā, mierīgā. Taču vienīgais ceļš, kā tam tuvoties, manuprāt, ir sākt rīkoties jau tagad – katram sniedzot savu ieguldījumu un nepaliekot vienaldzīgam.

TRIS PAR VIENU

Karš Ukrainā ietekmē mūs visus

Nemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā, Kurzemnieks aicina dažādus cilvēkus izteikties par to, kas nodarbina teju katru iedzīvotāja prātu. Kā saglabāt mieru un turpināt darīt ikdienas darbus? Kā ukraiņus atbalstīt? Kā atšķirt dezinformāciju no patiesām ziņām? Kā pašiem rīkoties krīzē?

JĀBŪT GATAVIEM PALĪDZĒT

1. Elīna Futraka, biedrības *Kurzemes NVO centrs* valdes priekšsēde:

– Pirmais, ko var darīt, ir ziedot naudu. Tas ir visvienkāršākais. Ir vairākas iespējas, bet visvienkāršāk būs noziedot labdarības organizācijas *Ziedot.lv* mājaslapā www.ziedot.lv/ukrainai. Otra lieta: saglabāt mieru un sekot līdz oficiālajai informācijai, kas ir uzticama, jo vērojami lieli dezinformācijas uzplūdi un arī kiberuzbrukuma draudi, par ko tiek informēti. Jābūt ļoti uzmanīgiem. Nevajadzētu dalīties ar informāciju, kas var nebūt uzticama un pārbaudīta. Feisbuku pilns ar dažādām ziņām, tāpēc kritiski jāizvērtē fotogrāfijas un video un jāmeklē uzticama informācija.

Noteikti jābūt gataviem no Ukrainas uzņemt bēgļus, palīdzēt, iesaistīties brīvprātīgi. Var vākt informāciju, kā katrs var Ukrainu atbalstīt.

NAV JĀDZĪVO BAILĒS

2. Edgars Anšulis, klīniskais psihologs:

– Kaut gan kopš iebrukumiem Ukrainā bija pagājušas vien dažas stundas, jau pirmie klienti izteica savas domas par to. Viņiem tas ir aktuāli. Šis ieteikums nav tablete, kā mazināt bažas, bet svarīgi saprast pāris standarta lietu un rīkoties pa punktiem. Katram pašam jāsaprot, kā rīkoties, lai justos stabilāk, un kā rīkoties krīzē, ja kaut kas tāds notiek mūsu valstī. Domāju, ka šajā ziņā masu mediji grēko. Zinu, ka mājaslapā *Sargs.lv* ir norādījumi, kā krīzes situācijā rīkoties.

INFORMĀCIJA JĀIZVĒRTĒ RŪPĪGI

3. Klinta Ločmele, komunikācijas zinātņu doktore, Latvijas Universitātes pētniece:

– Dezinformācijas draudi ir diezgan lieli, es pat teiktu, ka dezinformācija jau ir, jo tiek izplatīta gan propaganda, gan nepatiesi vai neīstā kontekstā lietoti attēli, video vai pat manipulatīvas amatpersonu uzrunu interpretācijas. Koncentrēties darbam ir grūti – viss šķiet mazsvarīgs, salīdzinot ar to, ko piedzīvo Ukraina. Ar studentiem runājam par komunikāciju saistībā ar šo tematu. Viena studente atklāja, ka pamanījusi pat viltus ziedojumu kontus, kur lūgta palīdzība Ukrainai, bet komentāros citi jau brīdina, ka tos izveidojuši krāpnieki. Arī tad, ja vēlamies palīdzēt, informācija jāizvērtē ļoti rūpīgi.

Lai sētu bailes un paniku, panāktu labvēlīgu noskaņojumu pret Krievijas agresīvo rīcību, tiek izplatīts daudz dezinformācijas un politiskās propagandas. Ne vienmēr mūsu spēkos ir izvērtēt video ticamību, taču varam nedalīties ar tādu satu-

ties brīvprātīgi. Var vākt informāciju, kā katrs var Ukrainu atbalstīt. Varbūt kā brīvprātīgais palīgs, kaut kur var noziedot drēbes vai citas mantas. Kādam ir iespēja izmitināt, piemēram, tūrisma uzņēmējiem vai citiem, kam ir kādas mājas. Pavasarī aktuāli būs sēt un stādīt, palielināt pārtikas krājumus, bet līdz tam vēl laiks. Redzēsim, kā viss attīstās.

Trešais: pirms diviem gadiem vietnē *Sargs.lv* ievietots buklets *Kā rīkoties krīzes situācijā*: kā sagatavoties un rīkoties pirmajās 72 stundās, proti, krīzes situācijā atbildīgie dienesti jau cenšas palīdzēt, bet pirmās stundas, kamēr noreagē, katram jāparūpējas par sevi. Buklets var palīdzēt, kā sagatavot somu un glabāt krājumus. Mierīgi, bez panikas, bet sagatavoties, lai justos droši. Nav runas tikai par kara draudiem,

Otra svarīga lieta ir sekot līdz drošiem, ticamiem ziņu avotiem. Izvēlos vienu, piemēram, *Panorāmu*, un nemēģinu filtrēt pilnīgi visu sociālajos tīklos. Tur ir daudz patiesības, bet arī daudz nepatiesības. Viltus ziņas var raisīt neskaidrību, nepārlicinātību un trausmi. Lai arī karš Ukrainā ir ļoti tuvu un emocionāli mūs ietekmē, svarīgi apzināties, ka tas notiek pie viņiem, nevis Latvijā. Mums vienkārši jābūt gataviem situāciju izprast.

Viena kliente teica tā: „Sestdienas vakarā man vajadzēs dejot. Bet kā dejot, ja Ukrainā notiek karš un

tīkpat labi tas var noderēt sakaru vai elektrības pazušanas gadījumā.

Rīgā notika koncerts *Ukrainas brīvībai*, ko organizēja Latvijas mākslinieki. Ir atbalsta akcijas un piketi. Latvijas Pilsoniskās alianses *WhatsApp* čatos cilvēki jau sarunājas, ko var darīt ar pašreizējiem resursiem, runā par jaunām rīcībām – ziedojumu vākšanu un brīvprātīgo iesaisti. Tiek veidots sadarbības tīkls, lai palīdzētu koordinēti. Svarīgi resursus izziņāt ar anketām, ko organizācijas izplatīs. Cilvēki varēs pastāstīt, ar ko viņi var dalīties, ja būtu vajadzība. Ikviens var skatīties Kurzemes NVO centra kontā feisbukā www.facebook.com/kurzemesnvo, kur šī anketa jau ir. Feisbukā izveidota arī privāta grupa *Gribu palīdzēt bēgļiem*, kurai var pievienoties.

ukraiņiem jābēg no mājām?” Es atbildēju, ka jāatceras – tās šausmas notiek tur, bet tas nenozīmē, ka cilvēkiem jāšēž mājokļos ar izslēgtām gaismām, nodurtām galvām un jādzīvo absolūtās bailēs. Protams, jāizrāda vienotība ar ukraiņu tautu, kas ir nelaimē, bet nav jāaizmirst par sevi. Jāturpina darīt to, ko ikdienā darām. Mums jādzīvo mūsu dzīve, jāaudzina bērni, jāiet uz saviesīgiem pasākumiem – jādara viss, lai jau tā grūtajā kovida periodā ikdiena nemainītos un mēs spētu dzīvot pilnvērtīgi.

Sociālajos medijos publicētajiem nozīmīgākie metadati par radīšanas laiku, izmantotajām ierīcēm un, iespējams, pat vietu būs jau zuduši.

Neatkarīgā starptautiskā pētnieciskā organizācija *Bellingcat* publiskā izklājlappēdē piedāvā informāciju atmāskot, piemēram, norāda, ka fotogrāfijās transporta līdzekļiem nav numura zīmju vai ir citas aizdomīgas pazīmes. Tur var iepazīt pazīmes, kas liecina par vizuālā satura neatbilstību, un trenēties tās pamanīt pašiem.

Meklējiet informāciju oficiālajos Ukrainas ziņu avotos un starptautiskās ziņu aģentūrās, piemēram, *AFP* regulāri un samērā visaptveroši informāciju atjauno sociālajā medijā *Twitter*. Sociālajos medijos noteikti jāpievērš uzmanība intensīviem informācijas izplatītājiem, aplūkojot to profilus un ierakstu vēsturi – varbūt kādā *Facebook* lapā jau iepriekšējās nedēļās vai mēnešos bijuši propagandas vēstījumi.

Kristīne Āboliņa

SPECIALISTS SKAIDRO

Saglabāt vēsu prātu

Sākoties Krievijas iebrukumam Ukrainā, pamatīgi pieaugusi dezinformācija, ko izplata Krievija. Kā reaģēt uz Ukrainā notiekošo, kā izvērtīt, kuru informāciju ņemt vērā, kuru ne? Atbild NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra direktors JĀNIS SĀRTS.

Pirmkārt, vēsu prātu! Jebkurā krīzē satraukums un panika nepalīdz. Es saprotu – daudzi ir satraukti, es to redzu.

Otrkārt, skaidri jāsaprot, kas notiek. Krievija sarīkojusi pilna apjoma uzbrukumu – invāziju Ukrainā. Neapšaubāmi, būs daudz kritušo, ievainoto, daudz traģēdiju. Tā tas ir, un nav jēgas no tā slēpties.

Treškārt, Krievija sākusī ļoti ilgi Eiropā neredzētu informācijas kara operāciju, kas sākās vēl pirms militārajām. Mums

ir kopīgs uzdevums, un šī ir tā reize, kad nevar pateikt, ka to kāds cits izdarīs manā vietā. Uzdevums ir nedz digitāli, nedz citādi neizplatīt Krievijas dezinformāciju, ko jau ļoti labi var atpazīt.

Ceturtkārt, ja radi, draugi, paziņas dzīvo krievu valodas vidē, dot viņiem padomus par tiem krieviskajiem informācijas resursiem, kuros var iegūt uz patiesiem faktiem balstītas ziņas. Ir gan Ukrainas, gan Krievijas avoti, kuriem var uzticēties. Es saprotu, ka daudzi ilgi dzīvojuši paralēlajā telpā, bet šis ir laiks, kad tiešām vajadzētu ar viņiem runāt un rādīt reālus foto un video. Jā, daži ir šausminoši, bet tā ir patiesība, un nav vairs attaisnojuma klausīties pasakas.

Piektkārt, kā izteikušies informācijas tehnoloģiju drošības

incidentu novēršanas institūcijas CERT.lv pārstāvji, kibertelpa ir karsta, uzbrukumi notiek pastiprināti. Tie nav ārkārtīgi sarežģīti, bet cilvēkiem, kuri strādā dažādās darbavietās, jābūt piesardzīgiem, jādodomā līdzi, ko viņi dara digitālajā vidē, lai neiekristu uz muļķīgiem trikiem.

Domāsim visi, kā Ukrainai palīdzēt! Ir dažādi veidi. Protams, valstij jāmeklē vēl citi, bet arī katram jāpadomā: „Kā varu palīdzēt es?”

Alberts Dinters

PAR SAVĒJIEM

Šeit palikt nespēja

Vēl pirms dažām dienām ukraiņu viesstrādnieks Oleksandrs Puzikovs Kuldīgas uzņēmumā Stiga RM mierīgi turpināja darbu cerībā, ka mājās palikušā ģimene ir puslīdz drošībā. Vienā mirklī viss katastrofāli mainījies, un Oleksandrs jau ir pie savējiem.

„Tiklīdz uzzināju par karu, zvanīju uz mājām. Labi, ka vēl sakari ir. Manējos ceturtdien četros no rīta pamodināja sprādziena troksnis, jo netālu ir militāro izmēģinājumu poligons. Turp tika raidītas daudzas Krievijas raķetes. Sieva zvanīja paziņām uz armijas daļu, tobrīd par cietušajiem ziņu nebija,

taču draudīga situācija visapkārt jau bija. Iepriekš teicu, ka otra Hitlera nebūs, bet nu ir skaidrs, ka trešais pasaules karš sācies. Manējiem pagaidām nāksies palikt okupētajā daļā – evakuēties tagad nevar, tikai paslēpties. Turpat netālu uzcēla baznīcu – modernu, gandrīz kā templi, un tur var drošāk patverties no uzbrukumiem. Lai kādi uzbrucēji ir barbari, nedomāju, ka viņi spridzinās dievnamu. Civilajiem izdalīti ieroči.”

Piektdien viņš sacīja: „Esmu gatavs doties kaut kājām! Pirmajā mirklī jau gribēju skriet, bet šejieniēši mani atrunāja, ka tas nav reāli. Taču nosēdēt mierā vai naktī

pēc maiņas gulēt nav iespējams. Ukraiņi jau sen bija gatavi ņemt ieročus, tomēr nedomāja, ka kaut kas tāds tiešām notiks.”

Bet piektdien vēlu vakarā Kurzemnieks no Oleksandra saņēma ziņu: „Šajā smagajā brīdī Ukrainas tauta iestājas par brīvību. Kā savas valsts pilsonim man ir pienākums būt kopā ar tautu – esmu savai tautai to zvērējis! Esmu autobusā un braucu uz Lvovu, rīt (sestdien – red.) būšu mājās. Pēc visiem šiem notikumiem es noteikti atgriezīšos. Novēlu Latvijai dzīvot mierā un plaukt. Slava Ukrainai!”

Daina Tāfelberga

„Dzimteni nepametīsim!”

Arī kuldīdzniecei Nadijai Strazdiņai māsa, brālis ar ģimeni, mamma un māsīca, brālēns ar ģimeni dzīvo Ukrainā. Uz aicinājumu nemiera laikā braukt uz Latviju radi atbildējuši: „Neesam nodevēji – dzimteni nepametīsim, kamēr varam noturēt ieroci. Mēs aizstāvēsim arī jūs Latvijā, ja tas būs nepieciešams.”

Viena māsa ar ģimeni dzīvo Ivano Frankovskā: „Māsa zvanīja agri piektdienas rītā – tur nogranda liels sprādziens, apkārt lidojuši helikopteri. Visapkārt uguns, māja drebējusi. Cilvēki skraidījuši un raudājuši. Izrādījās, ka uzspridzināta no mājām netālu esošā lidosta. Sākusies panika. Piedāvāju braukt uz Latviju un, kad viss norims, doties atpakaļ. Māsa vīrs sacīja, ka nebrauks – karos un savu zemi neatdos. Tur dzīvojuši viņa vecvecāki.”

Nadijas mamma ir Aizkarpato: „Tur pagaidām mierīgāk. Iedzīvotājus gan visu laiku brīdina, lai ir gatavi, piemēram, slēpties

māju pagrabos. Mamma dzimusi 1933. gadā, un viņa sacīja: nav domājusi, ka vēlreiz ko tādu nāksies pieredzēt.” Turpat dzīvojot brālis ar ģimeni. „Konkrēti nejautāju, bet viņiem sacīts, ka jā sagatavo soma ar pašām nepieciešamākajām lietām, jāgaida paziņojums radio, kas būs jādara.”

Mammas māsa, kurai ir 91 gads, dzīvo Odesā, un viņa Nadijai ceturtdien zvanījusi un raudājuši – ko lai darot. „Krievi ienākuši, visur plīvo viņu karogi. Pa logu redzot, ka pilsēta lēnām tiek ieņemta, tikuši jau līdz tiltam. Tante dzīvo viena, bet viņas meita – otru pusē, un viņu sazvanīt mammas māsa vairs nevarot, tāpēc ir izmisumā. Arī es vairs nevaru mammas māsu sazvanīt. Dzīvojot šeit, nevaru neko palīdzēt – tikai piedāvāt, lai brauc šurp.”

Māsīcas mājvieta ir Hersona – tā atrodas netālu no Odesas. „Viņa dzīvo privātmājā. Pie viņas no Odesas atbraukusi meita ar ģimeni, jo pilsētā 15 stāvu ēkā nav droši. Vēl saslimuši ar kovidu: bijusi

40 grādu temperatūra. Aptiekas ciet, zāles dabūt nevar. Vienīgais, kas strādā, ir slimnīca. Turp arī devušies. Māsīca stāstīja: vārot zupu, iet laukā, klausās un skatās, kas notiek; ja tuvojas lidmašīnas, visus rauj no mājas laukā. Skarbi stāsti tiek uzklautāti. Piemēram, vecākas sievietes krievu zaldātam jautājušas, ko viņš te meklē, kāpēc karo. Tas draudējis, ka nošaus. Viņas atsacījušas, lai šaujot – vai viņam no tā kļūšot labāk. Zaldāts, pavēršot ieroci, šerpi atbildējis, ka jā, jo tad cilvēku kļūšot mazāk.”

Esot iestājusies tāda kā paralīze: veikali tukši, viss izpirkts, arī degvielas uzpildes stacijas nestrādā, jo benzīna vairs nav. Slēgtas arī aptiekas. Aizkarpato gan cilvēki vēl daļēji uz darbu un skolu dodas.

Ar brālēnu, kurš dzīvo tuvu Krievijas robežai, Nadijai nav izdevies sazināties mēnesi: „Pēdējā reizē stāstīja, ka bieži redz lidojam krievu lidmašīnas. Daudzi zvana, raksta un jautā, kā palīdzēt. Tas liecina – tomēr neesi viens.”

Inta Jansone

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā varat komentēt Krievijas iebrukumu Ukrainā? Vai karš jau bija gaidāms? Par ko ir lielākās bažas?

Dace, pensionāre:

– Skatoties pēc Krievijas prezidenta Putina prāta spējām, varēja saprast, ka kaut kas tāds būs gaidāms. Zēl, ka Eiropa Ukrainu daudz neatbalsta, tikai tēlo, ka atbalsta. Ceru, ka Ukraina tomēr uzvarēs. Domāju, ka būs spēcīgs partizānu karš. Pēc ziņām, ko raida no Ukrainas, varu tikai novēlēt – lai izdodas! Skatos, ka ukraiņu sievietes arī ir čaklas, – Mariupolē bija nobruņojušas ar visiem krūšu aizsargiem, pārējo ekipējumu un ir gatavas iet karot. Skatos ziņas, ko raida ukraiņi, viņiem ir speciāls kanāls. Man lielu bažu vēl nav – ir lielas cerības, kas viss drīz beigsies un Krievija būs nolikta pie vietas. Putins iedomājies, ka ir tik varens un gudrs. Ticu vienam ukraiņu žurnālistam, kurš teica, ka šis ir tikai izmēģinājums, lai Ukraina uzķertos uz Putina āķa un viņš Amerikai parādītu, cik ir stiprs.

Antonija, kristiete, pensionāre:

– Man nav vārdu... Esmu par Ukrainas zemi un tās iedzīvotājiem. Ir sāpīgi redzēt to, kas tur notiek. Sekoju līdzi ziņām portālos, feisbukā, televīzijā – visur. Draudzē runājam un aizlūdzam par Ukrainu. Ik nedēļu savācamies mājas grupiņās, sirsnīgi aizlūdzām par mieru, visiem Ukrainas valdītājiem un iedzīvotājiem. Lai būtu miers viņu sirdī un prātā un viss atrisinātos. Ziņas dzirdēju, ka ir kritušie Ukrainas armijā un arī starp iedzīvotājiem. Lielākās bažas, protams, ir par nevainīgu cilvēku dzīvību.

Ukrainas valdītājiem un iedzīvotājiem. Lai būtu miers viņu sirdī un prātā un viss atrisinātos. Ziņas dzirdēju, ka ir kritušie Ukrainas armijā un arī starp iedzīvotājiem. Lielākās bažas, protams, ir par nevainīgu cilvēku dzīvību.

Aigars Jēkabsons, pensionārs:

– Tas ir briesmīgi! Bet mēs jau neko palīdzēt nevaram. Ziedot naudu? Paši esam pliki un nabagi. Puse no latviešiem paši staigā badā. Mēs neko palīdzēt nevaram. Mums nekādām bažām nevajadzētu būt – esam NATO aizsardzībā, mums nav ko baidīties. Skatos ziņas Latvijas Televīzijā, citreiz arī krievu ziņas paklausos. Tur citreiz stāsta pavisam ko citu – nezinu, kam ticēt. Neesmu īsti informēts, ko tas Putins sadarījis. Kad Ukraina iestāsies Eiropas Savienībā, tad jau atkal miera nebūs, jo Putinam tas nepatiks. Bet kaut kā visiem jāmacās sadzīvot.

Inga, kuldīdzniece:

– Tas ir šausmīgi. Godīgi sakot, nav komentāru. Man arī nepatīk politiķu nostāja. Bažas par nākotni? Kāda te vairs nākotne! Man lielākās bažas ir par mazbērniem – ko tad par sevi vairs baidīties! Klausos informāciju no Ukrainas, protams. Nekas cits jau neatliek – tepat blakus dzīvojam. Ziņas skatos tikai Latvijas Televīzijā. Pati internetā nemeklēju. Tas nevienam nav patīkams temats. Pārsteigta gan esmu ļoti! Lai nu kā, bet ka mūsdienās cilvēks var būt tik ļoti varaskārs, agresīvs? Te nav runas par tautību, ir runa par vienu personību. Putins ir slimi despotisks.

Sanija Gulbe, skolotāja, Velta Gulbe, pensionāre:

– Šokējoši! Ziņas skatāmies ar asarām. Šausmīga traģēdija, bet ceram, ka viss drīz atrisināsies. Rokstām pazīstamajiem ukraiņiem un novēlam, lai Dievs viņiem stāv klāt. Pēdējā informācija nāk, ka viņi nav tajā zonā, kur notiek kara darbība, bet bailes ir, jo kuru katru brīdi viss var mainīties. Es skatos mūsu pašu Latvijas Televīziju. Mēs Ukrainai varam palīdzēt, ziedojot naudu un mājās uzņemot nelaimē nonākušos bēgļus.

Ruta Pone, pensionāre:

– Tā ir nenormāla situācija. Neticēju, ka tas notiks, kaut gan bija acīmredzami, ka būs karš, jo vairākus mēnešus pie Ukrainas robežas uzturējās krievu karaspēks. Ziņas skatos internetā, lasu tādos portālos kā Latvijas Avīze, Neatkarīgā Rīta Avīze, protams, arī Latvijas Televīzijā. Tomēr nervi netur to visu klausīties, jo redzu, ka ir arī tādi, kas Krieviju un Putinu atbalsta. Godīgi sakot, ir bažas, kā tas viss izvērtīsies.

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

Saslimstība nemainīgi augsta

Kovida izplatība Kuldīgas novadā tāpat kā visā valstī turpinās. Aizvadītās nedēļas skaits nu rakstāms ar četriem cipariem.

No 21. līdz 27. februārim inficējusies 1056 cilvēki. Divu nedēļu kumulatīvais rādītājs pakāpies no 1794 līdz 2008 gadījumiem uz 100 tūkstošiem. Kopš pērnā jūlija novadā saslimuši 6935 cilvēki.

Notāru dienu atceļ un mudina palīdzēt

Tā kā Ukrainā norisinās karš, 2. martā plānotā Notāru diena, ko rīko Latvijas Zvērinātu notāru padome, ir pārcelta, tostarp bezmaksas konsultācijas.

„Par jauno datumu informēsim, bet tagad aicinām ikvienu atbalstīt Ukrainas tautu cīņā ar agresoru, ziedojot naudu un tik ļoti nepieciešamās sadzīves lietas,” uzsver padomes priekšsēdis Jānis Skrastiņš.

Pienāks mazliet agrāk

Tā kā ceļā no Kuldīgas līdz Skrundai braukšanas apstākļi pēc remonta uzlabojušies, no 1. marta mainīts autobusu maršruta Kuldīga–Skrunda laiks.

Reiss, kas Skrundas autoostā no pirmdienas līdz sestdienai sākas 8.40, galapunktā nonāks 9.20, bet reiss no Kuldīgas 13.30 beigsies Skrundā 14.10 (līdz šim galapunktā autobuss pienāca 9.30 un 14.20). Autobuss, kas darbdienās no Skrundas izbrauc 11.30, galapunktā pienāks 12.10 (līdz šim 12.20). Autotransporta direkcija aicina iedzīvotājus izmantot sabiedrisko transportu un par braucienu paņemt biļeti, jo statistiku par reisa pieprasījumu veido izsniegto biļešu skaits.

Jaunieši palīdzības braucienā

Brīvdienās vairāki jaunieši ar iedzīvotāju saziņotām mantām no Kuldīgas devās uz Ukrainas robežu, lai no turienes atvestu cilvēkus. Sākotnējais mērķis uzreiz nav īstenots, jo ukraiņi nespēj valsti pamest. Trīs no grupas Latvijā atgriezās vakar, trešā ekipāža vēl turpināja pārvadāt cilvēkus Polijā.

Brauciena organizators Matīss Uplejs zvānījis draugam Mārtiņam Puķem. Feisbukā paziņojuši, ka ikviens var ziedojumus nogādāt Pilsētas laukumā. Abi plānojuši braukt ar vienu mikroautobusu, bet autocentrs *Rezerve* piedāvājis vēl otru. Tā piebiedrojušies Pēteris Silarājs ar Rainitu Feldmani, kā arī Elīza Rutka no Talsiem ar privāto auto. Bija paredzēts nobraukt ap 900 km līdz Polijas un Ukrainas robežai un atpakaļceļā vest cilvēkus.

„Polijā, Zosinas robežkontrole, milzīgā klajumā savesta pārtika, ūdens iepakojumos, apģērbi,” stāsta Matīss. „Visas mantas tika mestas plāvā. Mums tā negribējās – aizgāju pie maitas, izdevās sarunāt, ka tiekama palaisti mazliet iekšā Ukrainā. Bijām feisbukā sazinājušies ar sievieti Nadju, viņa iedeva telefonus Ukrainas autobusu šoferiem, kuri pārvadā humānos sūtījumus. Kuldīdznieku ziedoto aizvedām viņiem.” Mūsu jaunieši izmantojuši robežsargu uzticību un reizes desmit vēl kursējuši šurpu turpu, lai daļu citu atvesto mantu no plavas aizvestu līdz ukraiņu autobusiem.

Uz robežas vairāk taujāts pēc ķiverēm, vestēm, lodēm un cita ekipējuma. Arī degviela ļoti vajadzīga. Lai gan tur valdījis haoss, visi bijuši disciplinēti, izpalīdzīgi. Savests nenormāli daudz: garas automašīnu rindas, sastrēgumi, dzirdama poļu, lietuviešu, vācu, krievu, angļu valoda.”

Matīss saka: viņiem saziņots gan individuāli, gan no uzņēmumiem – visus nosaukt nevarot, bet īpaši paldies *Rezervei*, *MKM mežam*, kā arī *West Latvijai*, kas ne tikai noziedoja lielu summu degvielai, bet arī palīdzēja Elīzai, kuras automašīnai Polijā uzbrauca cits auto. Izmantoti dažādi saziņas līdzekļi, bet bijis grūti atrast tos, kuri vēlas braukt uz Latviju. Pārsvārā meklēts īslaicīgs patvērums netālu no Ukrainas. Kuldīdznieki no Ukrainas robežas līdz Varšavai aizveduši divas meitenes, no turienes uz citu pilsētu – sievieti ar bērnu, tālāk devušies uz Krakovu pēc divām sievietēm ar trim bērniem, kas gribējuši braukt uz Rīgu.

Daina Tāfelberga
Matīsa Upleja arhīva un autore foto

Sestdienas vakarpusē talsinieci Elīza Rutka, kuldīdznieki Matīss Uplejs un Mārtiņš Puķe devās ceļā, lai palīdzētu atvest cilvēkus no Polijas un Ukrainas robežas, bet turpceļā veda daudz saziņoto pārtiku un higiēnas preces.

Zosinas kontrolpunktā Polijā automašīnu straumes atvedušas Ukrainai humānos sūtījumus, ko saziņojuši cilvēki no tuvējām valstīm.

Kā bērnudārzi strādās vasarā

Par pirmsskolas izglītības iestāžu darba laiku vasarā konceptuāli lemts Kuldīgas novada pašvaldības sociālo, izglītības un kultūras lietu komitejas sēdē.

Cīrulītis būs slēgts no 4. līdz 17. jūlijam (arī Deksnē), *Ābelīte* (arī Pelčos) un *Liepziedīņš* Skrundā – no 18. līdz 31. jūlijam, *Bitīte* – no 1. līdz 14. augustam. Brīvdienās dosies arī

pirmsskolas grupas: Vilgāles sākumskolā no 27. jūnija līdz 24. jūlijam (arī Snēpelē), Vārmes pamatskolā no 4. jūlija līdz 5. augustam, Turlavas un Laidu pamatskolā no 27. jūnija līdz 29. jūlijam, Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolā no 1. jūnija līdz 5. jūlijam, Skrundas vidusskolā no 1. līdz 31. augustam. *Miķelītis* no 1. augusta tiek iekļauts Alsungas pamat-

skolas sastāvā un vasaras brīvdienās netiks slēgts. Vēl vasarā strādās pirmsskolas grupas Ēdoles un Nīkrāces pamatskolā, Kuldīgas 2. vidusskolā (arī Rendā) un Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centrā Pelčos.

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Policisti novērš pašnāvību

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

20. februāris. Agrā rīta stundā dodamies uz dzīvokli Gaismas ielā, jo tur notiekot skaļa ballīte, bet tas neapstiprinās. Kad diena sākusies, saņemam ziņu, ka no uzņēmuma *Stiga RM* izplūst sarkans šķidrums. Sazināmies ar Valsts vides dienesta inspektoriem. Dodamies uz Rudbāržiem, jo no kādām mājām nozagta krāsniņa. Vainīgais noskaidrots. Kurmālē Valsts policija (VP) lūdz doties pie ģimenes, kurā ir bērni, bet vecāki – reibumā. Tā arī ir, bijusi arī vardarbība, bērni nogādāti pie radniekiem. Vakara izšķīram kautiņu Baznīcas ielā. Tālāko pārņem VP.

22. februāris. Sociālais die-

neests lūdz apciemot kādu ģimeni – izpildām. Kopā ar Valsts vides dienestu apskatām vietu, kur iepriekš no *Stigas RM* tecēja sarkans šķidrums. Ķikuri, Sieksāte, Turlava, Laidi – tur viss mierīgi.

23. februāris. Uzreiz pēc pusnakts regulējam satiksmi Skrundā, jo tai cauri dodas kolonna ar lielgabarīta kravām. Dienā braucam uz Ventspils ielu, jo no kādas sētas izmucis suns sakodis garāmgājušu suni. Kuldīgas Centra vidusskolā bez pārkāpumiem. Kabilē tiek ziņots, ka pie baznīcas uz soliņa guļ vīrietis. Viņa tur vairs nav, apskatām pagasta centru. Apbraukājam arī Raņķus, Skrundu, Dzeldu. Vakara ziņa no VP: Skrundā vīrietis grasās izdarīt pašnāvību. Viņu sastopam pamestā ēkā, no nodoma atrunājam,

vedam uz slimnīcu.

24. februāris. Kopā ar bāriņtiesu esam kādā ģimenē, bērnu un māti nogādājam krīzes centrā. Braucam uz Vārmī, jo pašvaldības īpašumā iemitinājušies nepiederošie. Pa Kuldīgas apvedceļu skrienot melns suns, par to ir vēl viens zvans, suni atrodam, atvedam uz iecirkni, padzirdām, paēdinām un nododam suņu ķerājam. Pie veikala *Saldo* vīrietis tā salietojies alkoholu, ka nevar paiet. Aizvedam mājās ar protokolu kabatā. Vakara divas sievietes tiek pie protokola par pīpēšanu mājas kāpņu telpā.

25. februāris. Brīdinām auto vadītāju par agresīvu braukšanu. Mums zvana, ka uz Skrundas ceļa nogāzies koks, paziņojam glābējiem. Dodamies uz Skrundu, jo acīgi ļaudis pamanījuši vīrieti,

kurš nepiemērotā vietā apracis dzīvnieku. Visu fiksējam. Izpalīdzam bāriņtiesai un uz Raņķiem aizvedam kādu nepilngadīgo. Reids Jaunmuižā, Nīkrācē – bez pārkāpumiem. Nodrošinām kārtību pie Skrundas kultūras nama, kur atvesta Ukrainai saziņoto preču krava.

26. februāris. Padurē, Deksnē pārkāpumu nav. Vakara ziņa, ka Klusajā ielā dzīvoklī uz grīdas nekustīgi guļ cilvēks. Braucam turp, izsaucam mediķus, viņi konstatē nāvi. Reids Pelčos.

27. februāris. Naktī zvans no VP, ka Rendā kāpņu telpā vīrietis neiet prom. Viņš skaidro, ka nevarot aiziet, aizvedam mājās. Palīdzam VP uz iecirkni nogādāt cilvēku, kurā ar savu auto apskādējis divus citus. Braucam uz

veikalu *Maxima*, jo uz ielas guļ cilvēks – piedzēries, protokols, aizvedam mājās. Kādam vīrietim līdz kaklam, ka kaimiņa suns staigā pa viņa īpašumu, rakstīs iesniegumu. VP zvana, ka Kuldīgas aplī kāds zāģējis metāla konstrukcijas, ir aizdomās turamais. Videokamerās pamanām, ka vairāki autovadītāji pie dzelzceļa pārbrauktuves Skrundā neievēro zīmi *Stop*. Materiāls nodots VP. Apskatām Raņķus, Skrundu. Vakara braucam uz pārrunām ar jauniešiem, kuri pie puķu tirdziņa sēž un lamā garāmgājējus. Braucam uz Ventu pie pagrieziena uz Zlēkām, jo tur dubļos iestrīgusi Tukuma iedzīvotājas mašīna. Sieviete atbraukusi pamakšķerēt.

Nedēļā sodīti 25 autovadītāji. Pierakstījis **Alberts Dinters**

Sagādāt cilvēkiem prieku

Pirms pusgada uz Rudbāržu pagastu no Nīkrāces pārcēlās Inga Ezeriete, kura ir atbildīga par kultūras dzīves organizēšanu. Par viņas darbu jau dzirdētas vairākas labas atsauksmes. Kurzemnieks jautā, kā izdevies jaunajā vietā iedzīvoties un kur darbam tiek ņemtas idejas.

Ingai Ezerietei aiz muguras ir pusgads Rudbāržu kultūras organizatores amatā. Viņa cer, ka beidzot Latvijā tiks mīkstināti kovida ierobežojumi un kultūras dzīve atsāksies ar pilnu spar.

„Iedzīvojosies esmu ļoti labi, strādājam,” stāsta I. Ezeriete. „Par tām uzslavām neko nevaru pateikt. Es vienkārši daru savu darbu – gribu sagādāt cilvēkiem prieku. Ja tas izdodas, tad arī man pašai ir gandarījums, un tas dod spēku iet uz priekšu.

Te ir labas iespējas. Ir zāle, kur var ierīkot izstādes, un es visu laiku skatos, kādus darbus tur varētu izlikt. Autoriem nav obligāti jābūt māksliniekiem – tie var būt arī parasti cilvēki no tautas, kuriem gleznošana, fotografēšana ir tikai hobijs, bet kuriem tas ļoti labi iznāk. Tās ir katra cilvēka emocijas, ar kurām viņš dalās. Šeit jau bija fotokluba *Liepājas pozitīvs* izstāde. Tagad tā ir Snēpelē, bet pēc tam būs Raņķos. Es vairāk pa šo galu palīdzu tieši ar fotoizstādēm.

Notiek gatavošanās visiem svētkiem, kas ir priekšā: Lieldienas, Vasarsvētki, Jāņi. Te ir tā specifika: Nīkrācē pasākumus rīkojam vasaras saulgrīžos, bet te jāriko tieši Līgo vakarā, jo jāņem vērā katrā vietā jau iegājušās tradīcijas, kad svinētāju ir vairāk. Idejas ir, bet pagaidām lai paliek pie manis. Katrā vietā ir kas savs. Tā sanācis, ka teātri mums palikuši pabērnu lomā, un par tiem arī jātur rūpe.

Ja uz mana darba pusgadu jāatskatās, grūti pateikt, vai darba ir vairāk vai mazāk, jo es visu laiku kaut ko esmu darījusi. Viss atkarīgs no tā, vai un cik pašai ir ideju. Ir kolēģi, kuru joma ir sports, – strādājam kopā. Kur idejas rodas? Nezinu. Tās man ir galvā. Labi, vienas dzimst man pašai, citas tiek aizgūtas no citiem pagastiem. Piemēram, mēs esam braukuši uz Snēpeli, kur notiek sadziedāšanās. Pamēģināju to sarīkot Nīkrācē – neiznāca. Ceru, ka Rudbāržos iznāks. Gribas kaut ko jaunu, jauku pašiem sev. Zinu, ka te savulaik rīkoti pašdarbnieku koncerti, kuros apmeklētāji dziedāja līdzi. Domāju, ka izdosies. Kur tad vēl jau iedibinātās tradīcijas, kuras var apaudzēt ar papildu pasākumiem! Jādarbojas, bet arī jāskatās, cik daudz ļauj budžets.”

Nozog un pārdod krāsni

Pērn novembrī ugunsgrēks izcēlās *Vijolītēs* blakus Valtaiķu pansionātam. Nepietiek ar to, ka daļu ēkas nopostījusi uguns, garnadzis vēl pamanījies tur nozagt krāsni.

Zīņu, ka no pašvaldības īpašuma *Vijolītes* nozagta metāla krāsniņa, pārvaldniece saņēma pagājušo pirmdien. Kādreiz ēkā mita divi vīrieši un viena ģimene, un, lai cilvēki dzīvotu siltumā, vienā dzīvoklī pārvalde ierīkojusi metāla krāsniņu, kas joprojām ir tās īpašums. Atklājies, ka ēkā atkal iemītinājies viens no iepriekšējiem īrniekiem, kuram pašvaldība pēc ugunsgrēka ierādījusi citu mājvietu un kurš strādā gadījuma darbus. Viņš ignorējis to, ka mājai visapkārt izlikta brīdinājuma zīmes, ka atrasties tajā ir bīstami un ka pēc ugunsgrēka tai noteikts grausta statuss.

„Viņš mums ir tāds *frukts*, kurš uz savu galvu izdomāja: ja jau ēka ir tukša, tad var tajā atkal ievākties,” atzīst pārvaldniece Inese Ivāne. Metāla krāsniņu vīrietis vai nu atdevis, vai pārdevis savai māsai, kura to aizvedusi uz Saldus pusi, un nu tai pēdas dzen Valsts policija. Pats esot skaidrojies, ka krāsns bijusi sliktā stāvoklī, izdegusi, bet I. Ivāne tam nepiekrīt, jo krāsns pirka 2017. gadā. Par apkures ierīci vīrietis zinājis, jo tā par pašvaldības naudu pirka tieši viņa dzīvoklim. Lietā iesaistījušies arī pašvaldības juristi, un pārvaldniece cer, ka krāsni izdosies atdabūt.

Visi īrnieki, kam tur palikusi kāda manta, ko gribas atgūt, varējuši doties uz Valtaiķu pansionātu, kur viņiem iedotas atslēgas, un, visticamāk, tā vīrietis pie tām ticis. Tieši bijušajā dzīvoklī gan viņu, gan draudzeni alkohola reibumā atradusi policija.

Vai īrnieks neatgriezīsies un nemēģinās atkal ēkā iekļūt, nav zināms. Bet visiem pēc ugunsgrēka ierādīta cita dzīvesvieta Rudbāržu centrā. Diviem vīriešiem, tajā skaitā minētajam, ierādītas istabiņas sociālajā centrā, bet ģimene pārvākusies uz vienistabas dzīvokli. Mājā esot problēmas arī ar ūdeni – to ņemot no blakus esošā pansionāta. I. Ivāne atzīst, ka jautājums par ēku līdz galam nav atrisināts.

Plūdi izskalo ceļus

Mainīgie laika apstākļi arī Rudbāržu pusē pamatīgi sagandējuši grants ceļus. Atkusnis un lietus tos pārvērš par dubļu joslām, kurai pa vidu ir izdangātas bedres. Pēdējo dienu augstais ūdens līmenis mežos un laukos, plūstot uz grāvjiem, upītēm un dīķiem, dažviet ceļus ir izskalojis.

Viens no tiem ir netālu no Valtaiķu pansionāta uz Kumšņu ceļa, kur nācies zem ceļa ierīkot caurteku. „Ūdens pār ceļu gāzās burtiski tā, it kā tā būtu Venta. Apjoms bija baisi liels,” stāsta pārvaldes vadītāja Inese Ivāne.

Divas reizes ūdens sagandējis arī ceļa Ostnieki–Pūpoli brauktuvi Vidusmuižā. Tur vienā pusē ir mežmala, kas pilna ar ūdeni, otrā pusē – dīķis. Tas jau ir tik pilns, ka nespēj ņemt pretī ūdeni no mežmalas pa caurteku un spiežas atpakaļ. Tā nedēļas laikā divreiz ceļš izskalots. Tas traucējis gan skolēnu autobusam, gan piena savākšanas mašīnai, bet dienas laikā izdarīts tā, lai ūdens plūst prom, un beigās viss normalizējies. Ir arī cita brauktuve, uz kuras krājas ūdens, bet tur, pēc I. Ivānes teiktā, ceļam ir asfalta segums, līdz ar to izbraukt varot mierīgāk.

Par graujošu pārvaldniece sauc situāciju pie Rudbāržu dzirnavām uz Kojas upes. Ar lietavām ūdens daudzums esot tāds, ka slūžas jāver vaļā ik pa brīdīm, lai līmeni

nolaistu un tas nesabojātu aizvīrus. Ūdens caur tām gāzies draudīgi putojošs, draudējis appludināt ceļu, ieskait dzirnavas. Ar situāciju tikuši galā paši iedzīvotāji, lai gan pagrabi un sēta jau bijusi zem ūdens.

Ruta Slugoviča, kura dzīvo Rudbāržu dzirnavās, apstiprina, ka ūdens līmenis bijis pamatīgs. Plūdi esot katru pavasari, bet šajā gadā vairāk. „Mums te ūdeņi ir visapkārt: dārzā, sētā, visur. Mēs atrodamies ieplakā, līdz ar to no kalniem, no pļavām viss tek pie mums. Šogad ir briesmīgi – ceļi applūduši.”

Tagad situācija normalizējusies, bet 62 gadu laikā, kopš viņa dzirnavās dzīvo, šī ir trešā reize, kad esot traki. Pirmā reize bijusi vēl tad, kad Ruta mācījies vidusskolā un dzirnavu dīķis pārrauts. Nākamā reize bijusi 80. gadu sākumā, kad liels ūdens daudzums no Liepājas puses tecējis pa kalniem uz leju un atkal pārrāvis dīķi. Šoreiz dīķis vismaz palicis vietā.

„Pirms pāris dienām braucu uz Liepāju un redzēju, cik daudz ūdens ir uz laukiem un grāvjos,” novērojums dalās R. Slugoviča. „Liepāja ir kalnā, līdz ar to viss ūdens tek mūsu virzienā. Jāskatās, kā būs nākamajās dienās.” Kojas upes līmenis pie Lēnu baznīcas esot pacēlies līdz pat tilta malām, un tādu viņa nekad nav redzējusi.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Ne jau gadu skaits izsaka dzīvi

Jolanta Hercenberga
Irēnas Taubes arhīva un Lailas Liepiņas foto

Savulaik sabiedriski aktīvā skolotāja, ansambļu un koru vadītāja, jaunas mācību iestādes – Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas – dibinātāja, Tautas daiļamata meistare **IRĒNA TAUBE** 16. februārī nosvinējusi 85 gadu jubileju. Viņa uzskata: „Vecums nāk visiem. Svarīgi ir prast ar to sadzīvot. Ne jau gadu skaits nosaka, kā tu juties.”

DARBA NEBĪSTAS

Kad Snēpeles pagasta *Griežēs* ierodas uz sarunu, padarītais liecina par pensionētās pedagoģes paustā patiesumu – Irēna dzīvo viena un izrāda, kā pēdē decembrī pabeigusi remontu koridorā, bet janvārī – viesistabā. Pati līmējusi tapetes, krāsojusi griestus. „No darba nekad neesmu baidījies. Man grūtāk ir nosēdēt mierā un nedarīt neko nekā darīt. Ja vajag, pati mēbeles stumdu un daru visu ko,” saka Irēna.

„Šo māju nopirku 1996. gadā. Par 1700 latiem pārdevu dzīvokli Kuldīgā, par 2500 latiem nopirku māju, paņēmu bankā 1500 latu aizņēmumu un sāku remontēt. Sākumā caur jumtu varēja zvaigznes skaitīt, bet soli pa solim māja ir pilnībā atjaunota. Ir tādi darbi, kuros pieaicinu meistarus, bet pamatā viss uzlabots pašas spēkiem.”

Apkārt iekopts skaists dārzs. Irēna smeļ, ka viņai ir zaļie pirkstiņi, tādēļ gan sava nama, gan kādreiz pašas vadītās skolas apkārtnē bijusi skaista. Arī istabas augi kuplā skaitā ir kā liecība viņas sacītajam.

BĒRNĪBA KARA ĒNĀ

Kuldīga ir I.Taubes dzimtā pilsēta. „Tēvs gāja mani pierēģistrēt. Vārbut viņš ar ierakstiem kaut kā klūdījies, jo man nav sajūtas, ka jau 85 gadi,” viņa smeļ. „Dzimšanas apliecībā rakstīts, ka esmu Irēna Žanete, bet padomju laikos otru vārdu pasē kļāt nerakstīja. Kad atguvām brīvību, māšai pasē ierakstīja abus vecāku dotos vārdus – Biruta Marta. Es izvēlējos atstāt tikai vienu.

Mana tēva vārds ir Jānis Žanis Šenkevičs. Mamma ir Marija, Nikodema meita, poliete pēc tautības. Tēvs bija Kuldīgas tūka fabrikas galvenais grāmatvedis. 1944. gada martā paņēmts leģionā tieši no darba. Man toreiz bija septiņi gadi. Atceros, kā pa Liepājas ielu gāja savaņģoto kolonna. Nevienis labprātīgi negāja, bet visus savāca. 1945. gada martā tēvs pazuda bez vēsts.

No bērības atceros, kā mamma ar tēvu reizēm strīdējās. Viņai kā jau polietei ašums bija liels. Ventspils ielā mums bija trīsstābu dzīvoklis. Lielajā istabā apaļš galds un bufete, kurā daudz trau-

ku. Mamma skrēja ap galdu tēvam pakal un plēsa traukus. Šķīvji lidoja šķindēdami! Vecākiem mēs bijām divas ar māsu – Biruta pirms sešiem gadiem mirusi. Kad ienāca krievi, lielo istabu mums atņēma, un tajā dzīvoja daktere Pelude. Kad karš beidzās, mācījos otrajā klasē. Skolā man bieži lika stāvēt aizkrāsnē, jo nepratu uzvesties. Mācījās arī mūzikas skolā.”

TIKAI NE DZIEDĀŠANAS SKOLOTĀJAI!

Tā kā mammai naudas bijis maz un viņa nav varējusi abas meitas uzturēt, Irēna pārcēlusies uz Liepāju pie krustmātes. Pēc Liepājas Raiņa pamatskolas grieķu stāties Ventspils mūzikas skolā, kaut arī dziedāt nav īpaši patīcis. „Dzirde, balss man bija laba – dziedāju ansambļos, kori, bet domāju, ka pati nemūžam negribētu dziedāšanu mācīt. Tomēr vēlāk gribēju stāties mūzikas vidusskolā. Mamma nelaida – baidījās, ka noiešu no ceļa. Tik un tā nogāju! (Smejas.) Mācījos Kuldīgas strādnieku jaunatnes vakara vidusskolā, strādāju mežniecībā par sekretāri.”

MĒĢINA KĻŪT PAR INŽENIERI

Pēc vidusskolas Irēna Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā iestājusies Mežtehnikas fakultātes mēbeļu rūpniecības nozarē mācīties par inženieri: „Saprašana par ķīmiju man bija kā melna nakts. Par fiziku vēl melnāka, un rasēšana vispār nebija mācīta. Bet izvēlējos šādu profesiju, jo man patika mēbeles un gribējās iekārtot skaistu vidi. No *Vulkāna* varēja dabūt finierus, un no tiem paši sev taisījām visu ko. Divus gadus tajā skolā nolauzu, bet tad izstājos.

Rīgas Pedagoģiskajā skolā sāku mācīties par dziedāšanas skolotāju. Naudas bija ļoti maz, sliktā uztura dēļ saslimu, nokļuvu Vaiņodes sanatorijā un ārstēju plaušu tuberkulozi.”

„NEVIENS NEDRĪKST MANI DIRĪĢĒT!”

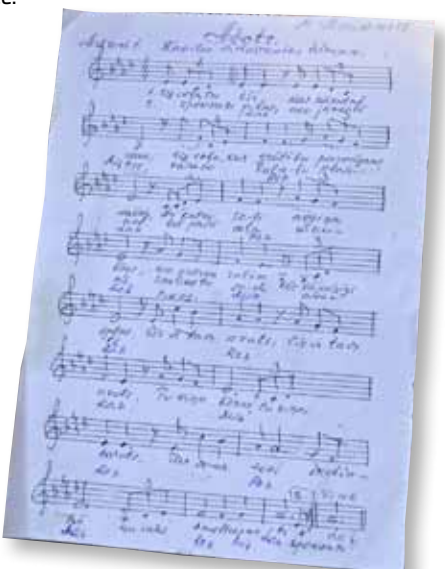
Vaiņodē iepazinusies ar vīru Jāni. „1961. gadā Kuldīgā apprecējāmies, bet kopā nodzīvojam tik pusotru gadu,” atceras I.Taube. „Cepuri galvā likt es nedrīkstēju,

„Nav ko gurkoties! Dzīve iet uz priekšu – daudz jāpaspēj padarīt,” smeļ allaž rosīgā un optimistiskā Irēna Taube, ilggadēja Kuldīgas skolotāja un kultūras darbiniece, nu jau labu laiku snēpelniece.

1980. gadā Irēna ar Kuldīgas 1. vidusskolas ansambli *Kamenite*, kas LTV konkursā *Ko tu proti* kļuvis par laureātu.

Irēnas Taubes mūzika Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolas himnai *Avots*.

augstpapēžu kurpes vilkt arī ne. Viņam likās, ka esmu par garu. Un neviens pretimnākošais vīrietis nedrīkstēja mani sveicināt. Bet es neesmu tāda, kura var pakļauties šādiem nosacījumiem, tādēļ nekāds mums nesana. Vienalga, kāda ir mīlestība, – neviens nedrīkst manu dzīvi tādēļ! Vēlāk satiku citu cilvēku, un 1965. gadā piedzima dēls Alvis, kurš tagad dzīvo ārzemēs.

Es toreiz patērētāju biedrībā strādāju par rēķinvedi, biju arī kultūras darba organizatore. Rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks Edvīns Lankenbergs

piedāvāja strādāt par inspektori kultūras nodaļā. Piekritu ar tādu norunu, ka iedos dzīvokli.”

VADA KULTŪRAS NAMU

1972. gadā I.Taube pārcelta darbā par Kuldīgas kultūras nama direktori. „Vienlaikus iestājos konservatorijas Teātra fakultātes kultūrizglītības darba nodaļā un 1975. gadā pabeidzu ar kvalifikāciju *Augstākās kategorijas kultūras darbiniece un masu pasākumu režisore*. Kamēr strādāju, dabūjām teicama darba kultūras nama nosaukumu. Pāris gados iekārtota viņas sūto darbu izstāde *Tēriņi bērniem*. Beigusi klūdzinu pinēju kursus, prot aust. Viņai piešķirts Tau-

būja deju ansamblis *Venta*, lietišķās mākslas studijas *Varavīksne* un *Kocis*, arī Raimonda Kugrēna vadītais teātris. Vēl strādāju Kuldīgas 1. vidusskolā par mūzikas skolotāju, līdz tā kļuva par pamata darbavietu.”

PĒC VISLABĀKĀS SIRDSAPZIŅAS

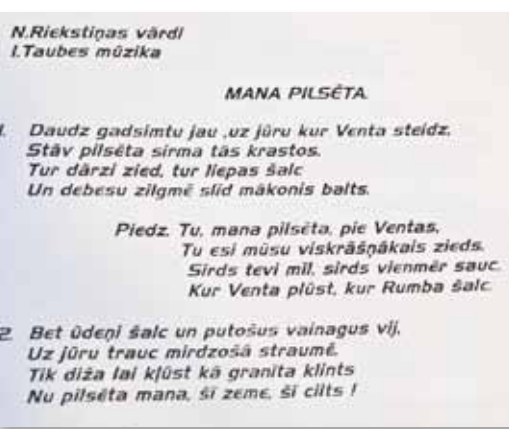
Irēna vienmēr bijusi darbīga – vadījusi ansambļus, komponējusi dziesmas, bijusi naska rokdarbiniece. Darinājusi lellēm tautas tērpus, un 1988. gadā Kuldīgas vecajā rātsnamā, kur toreiz atradās kultūras nama izstāžu telpa, iekārtota viņas sūto darbu izstāde *Tēriņi bērniem*. Beigusi klūdzinu pinēju kursus, prot aust. Viņai piešķirts Tau-

1994. gada 1. septembrī Irēnas Taubes dibinātās Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas atklāšana. Piedalās arī toreizējais domes priekšsēdis Arturs Lieģis.

Ar augiem un puķēm Irēna ir uz tu. Šis krāšņās viņa stādījusi uzņēmējas Baibas Mikālas mājās Padures pagasta *Ūpeskalnos*. 2015. gada konkursā *Sakoptākā Kuldīgas novada lauku sēta* īpašums ieguvis 1. vietu.

„Šī dziesma arī tagad būtu aktuāla kā Kuldīgas himna,” uzskata Irēna, rādot Nellijas Riekstiņas dzejoli *Mana pilsēta*, kuram pati savulaik komponējusi mūziku. Ansamblis *Sonāte* ar šo dziesmu uzstājies televīzijas konkursā *Kāda mana pilsēta*.

Viens no Irēnas vajaspriekiem ir ietērpt lelles pašdarinātos tautas tērpos. Vairums esot atdāvināts – mājās palicis viens no pēdējiem darbiem.

Dziesmu svētku simtgadē 1973. gadā Irēna Taube kopā ar kolēģi Līgu Brenci.

Apliecība par to, ka 1976. gadā par aktīvu sabiedrisko darbu Irēnas Taubes portrets bijis skatāms pilsētas Goda plāksnē.

Pērn savas mājas pagalmā, priecājoties par pašas izaudzēto hortenziju.

PIECOS VĀRDOS

Ja jums būtu jāpabeidz teikums „Irēna Taube ir...”, ko jūs teiktu?

● **INGŪNA PAUPE**, māsa: „Pirmā doma – kā tanks! Bet tas tikai pirmais iespaids. Tankam ir milzīgs dzinējspēks, un visur, kur iet pāri, tas atstāj tikai melnas slīdes. Irēna tāda nav. Viņa dara nevis visu, kam acs piesaistās, bet izvēlas savas dzīves lielos darbus, un, ja ķeras klāt, tad gan neviens nespēj šai gaitai traucēt. Viņa mīl cilvēkus un priecājas par to klātbūtni. Irēna ir tanks ar saules dvēseli! Priecājos, ka stāvu viņai tik tuvu, jo tas nozīmē, ka esmu viena no tiem, kas šo starojumu saņem visvairāk.”

● **LORITA DERMANE**, bijusī kolēģe Alternatīvajā sākumskolā: „Uzņēmības un darbošanās etalons. Nav tādas lietas, ko vesels cilvēks nevar paveikt. Ja būtu jādod vārds mūžīgajam dzinējam, es to sauktu par Irēnu Taubi! Viņa prot ap sevi pulcināt darbīgus un atbildīgus cilvēkus – jūt tos pa gabalu. Irēnai ir apbrīnojams gribasspēks, domu skaidrība, spēja mērķus nemūžīgi izvirzīt un sasniegt.”

● **OLGA VASIĻJEVA**, ansambļa *Sonāte* dalībniece: „Universāls cilvēks. Apbrīnoju! Viņa prot visu: komponē, spēlē klavieres, ada, šuj, strādā dārzā. Ļoti strādīga, apzīnīga, sirsnīga, labestīga, izpalīdzīga, draudzīga.”

rījums ir par to, ka izveidojās viskosolākais kolektīvs. Skolotājas joprojām turas kopā.”

„ESMU CĪNĪTĀJA”

„Cenšos būt satīcīga un nebūt uzbāzīga,” par savu raksturu saka Irēna. „Man vienmēr gribas kādam palīdzēt. Vēl pirms pāris gadiem pašai bija ļoti grūti: šķūnī nebija malkas, ieguva mazturīgās statusu, deva man pārtikas paciņas. Jutos bezdibēņa malā... Pašreiz situācija uzlabojas. Ja esi grāvis, tad ir tikai divi virzieni: vai nu grimt dziļāk, vai rāpties ārā. Es vienmēr cenšos izrāpties.”

kumskola, kuras direktore viņa bija 15 gadus. „Pirms tam Kuldīgas 1. vidusskolā biju direktora vietniece, ārpusklasses darba organizatore. Ļoti izjutu, ka jaunāko klašu skolēni lielajā skolā ir apdaļīti,” viņa atceras. „Visi pasākumi pamatā lielajiem – mazaizņem nekā īpaša. Arī vairāku ko-ka tūlīt skanēs dziesma *pro horo-košā oborudovannuju lošadji* (par labi aprīkoto zirgu). Zālē smieklīgi neesot rīmušies.

Kurzemīte bijuši Latvijas Televīzijas konkursa *Ko tu proti* uzvarētāji.”

Kā jau radošiem cilvēkiem, jautru mirkļu uzstāšanās reizēs neesot deputāte, strādājusi sociālajā un kultūras komisijā.

NODIBINA SKOLU

1994. gadā durvis vēra I.Taubes dibinātā Kuldīgas Alternatīvā sā-

Toreiz jau sākumskolā mācījām angļu valodu – vēl nekur visā Latvijā mazajiem to nemācīja. Mums bija šaha mācība, darbojās psiholoģe, kas tai laikā skolās bija retums, arī logopēde. Bijām pirmie, kas skolā uzņēma bērnus invalīdus. Dienas vidū – četrdesmit minūšu starpbrīdis, kurā bērni varēja spēlēties, izskrieties pa lauku. Brokastis, launags. Bija brīvā laika centrs, kāda citās skolās tolaik vēl nebija, arī dabas klase. Mums brauca ciemiņi no visas Latvijas. Lai gan Alternatīvās sākumskolas vairs nav, vislielākais ganda-

No lūgšanu nama līdz bibliotēkai

Vairāk nekā desmit gadu Kuldīgas galvenā bibliotēka mīt kādreizējā lielajā ebreju sinagogā, kas cauri laikiem piedzīvojusi vairākas pārmaiņas un glabā sevī dažādus vēstures notikumus. Līdz mūsdienām blakus saglabājusies arī mazā jeb sieviešu sinagoga, kurā atrodas Mākslas nams.

Ebreju pēdējā mājvieta

19. gadsimta otrajā pusē ebreju skaits Kuldīgā palielinājies, tāpēc pirmais no koka uzceltais ebreju lūgšanu nams kļuvis par šauru, un radusies nepieciešamība pēc lielākas ēkas. Mūsdienās pie šīs celtnes atrodas uzraksts, ka tā celta 1875. gadā.

Kuldīgas novada muzejs izpētījis, ka lielās sinagogas pamatakmens likts 1876. gada maijā. Laikraksta *Goldingenscher Anzeiger* 1877. gada 1. janvāra numurs liecina, ka celtniecība kavējusies un ēku nav bijis iespējams pabeigt naudas trūkuma dēļ. Tā paša gada 3. septembrī nodrukāta pateicība ebreju kopienai un Kuldīgā dzīvojošo ebreju radniekiem ārzemēs,

jo to atbalsts ļāvis celtniecību un iekārtošanu turpināt.

Kuldīgas bibliotēkas novadpētniecības speciālists Valdis Nelijus norāda, ka par lūgšanu namu šī ēka ebrejiem kalpojusi līdz Otrajam pasaules karam, kad holokausta laikā viņi iznīcināti: „Esmu lasījis, ka vācu karaspēks visus ebrejus sadzina sinagogā un tad pa barņiem izveda mežā nošaut. Šis lūgšanu nams bija viņu pēdējā mājvieta.”

NO NOLIKTAVAS PAR KINOTEĀTRI

V.Nelijus atklāj, ka līdz pat 1945. gadam vācu karavīri šo ēku izmantojuši kā labības un pārtikas noliktavu. Beidzoties Otrajam

pasaules karam un padzirdot par nacistiskās Vācijas padošanos, vietējie sinagogu uzlauzuši un izlaupījuši visu, kas tajā atradies. Novadpētniecības speciālists norāda, ka labības uzglabāšana turpinājusies arī pēc kara līdz pat kolhozu laikiem: „Kad uzcēla piemērotākas un modernākas labības noliktavas, šim mērķim ēka vairs nav izmantota. 50. gados tā dažus gadus stāvējusi tukša, bet pēc tam ierīkots kinoteātris *Kurzeme*, kas tur darbojās līdz 2003. gadam. Kinoteātris atklāts 1958. gadā, un pirmajā dienā kino seansus apmeklēja 1600 cilvēku.”

Lai tur varētu darboties kinoteātris, pārbūve sākta 1956. gadā. „Kā jau baznīcās tas mēdz būt, si-

nagogā bija viena liela telpa. Kinoteātra vajadzībām uzbūvēti stāvi, un ēka ieguva to plānojumu, kāds ir tagad. Pirmajā stāvā bija bufete, biļešu tirgotavas, otrajā – seansu zāles. Pēc 2003. gada ēka bija kritiskā stāvoklī, kino vairs nenesa pietiekamus ienākumus, tāpēc tika nolemts kinoteātri slēgt,” atklāj V.Nelijus un paskaidro, ka vairākus gadus nams stāvējis tukšs, taču Sinagogas fonds meklējis finansējumu, lai ēku saglabātu. 2007. gadā Kuldīgas novada dome nolēmusi, ka turpmāk tur darbosies bibliotēka. Pēc diviem gadiem sākusies kinoteātra pārbūve, kas ilgusi divus gadus, un kopš 2011. gada tur darbojas bibliotēka.

MANTOJUMU SAGLABĀT

V.Nelijus priecājas, ka šajās telpās atrodas bibliotēka, jo tā glabā ebreju vēsturi un par senajiem notikumiem stāsta nākamajām paaudzēm: „Zinot, kādās telpās bibliotēka bija pirms tam, te ir ļoti labi. Ir vajadzīgas labas telpas gan nodaļām, gan krātuvēm, gan visam pārējam. Priecājos, ka mums ir izstāde par ebrejiem un tiek saglabāts ebreju mantojums, neaizmirstot par ēkas vēsturi un glabājot to visu pārskatāmā veidā. Pateicoties ebrejiem, mums ir šī ēka, jo viņu vajadzībām tā tika uzcelta. Paldies Dievam, tā saglabājusies, var teikt, neskarta līdz mūsdienām, tāpēc mēs šeit varam strādāt.”

Kinoteātris *Kurzeme* ziemā 20. gadsimta 60. gados. Mirkli iemūžinājis fotogrāfs Antons Mālkalns.

Fotogrāfa Imanta Šķipsnas 20. gadsimta 50. gadu bildē – Kuldīgas kinoteātris *Kurzeme* neilgi pēc atklāšanas. Kādreizējās sinagogas altāra vieta pārveidota par ieeju. Aiz ēkas redzamas arī bijušā lūgšanu nama vietā ierīkotās garāžas.

Ēka, kurā tagad atrodas Kuldīgas bibliotēka, celta kā ebreju lūgšanu nams, lietota kā labības un pārtikas glabātava, kalpojusi kā kinoteātris. Bijusi arī tādi periodi, kad ēka stāv tukša.

Pirmā rinda izrādās beidzamā

Bibliotēkas vadītājas vietniece Gunta Grundmane Kuldīgu par savām mājām sauc kopš 1986. gada. Viņai viena no spilgtākajām atmiņām par laiku, kad kādreizējā sinagogā darbojās kinoteātris, ir tā reize, kad iepazinusies ar topošo vīru, kurš piedāvājis kopā aiziet uz kino.

PLAŠI UN SKAISTI

„Mans nākamais vīrs teica, ka ir izdevies dabūt vietu pirmajā rindā. Tad es tā padomāju: nu, gan jociģi, ka būs jāsēž pirmajā rindā, kur neviens nekad negrib sēdēt, jo tā ir vistuvāk ekrānam. Neviens taču parasti nelepojas

ar tādu sasniegumu. Un tad es biju pārsteigta, ka pirmā rinda izrādījās pēdējā, kas ir no ekrāna vistālāk. Filmu gan neatceros, bet mani pārsteidza kinoteātra plašums. Rīgā ne visu kino telpas bija tik lielas – daudzas bija ļoti mazas un ne tik skaistas kā Kuldīgas kinoteātrī.”

G.Grundmane atceras, kā nolēmusi pirmoreiz uz kinoteātri aizvest bērņus. Rūpīgi izvēlējusies filmu, ko tie varētu saprast. Lai arī citi to atzinuši par labu esam, viņu pārsteigusi vecākās meitas reakcija: „Filma *Mazulis brīvsolī* šķita smieklīga. Bērni bija maziņi, taču tādā vecumā, ka var normāli nosēdēt. Seansa laikā es

ik pa brītiņam smējos, jo sižets bija smieklīgs – kaut kas līdzīgs kā filmā *Viens pats mājās 2*. Pēkšņi dzirdu, ka zālē kāds raud. Atceros, ka vēl nodomāju: „Kuram tad jāraud par šādu filmu?” Bet tad pārsteidza atklājums, ka tas, kurš raud, ir mans bērns. Vecākā meita raudot teica: „Mamm, bet viņam taču sāp!” Es biju tik ļoti pārsteigta! Nākamajā reizē cītīgi domāju, uz kuru filmu bērnu vest un uz kuru ne, jo toreiz visa zāle smējās, bet mans bērns raudāja.”

VIDEOSPĒLES UN BALLES

Laikā, kad modē nāca video, kinoteātra foajē bijusi iespēja spēlēt videospēles: „Tur varēja

apsēsties un kaut ko spēlēt. Tas bija kas absolūti jauns, ko nekad nebiju redzējis. Kad iznāca brīvāks brīdis, pa dienu gāju tur un skatījos. Ja nemaldos, bija jāsamaksā, lai varētu spēlēt. Es naudu nekad nemaksāju, bet vienkārši skatījos, ja neviens neprotestēja, ka stāvu aiz muguras,” atceras G.Grundmane un piebilst, ka vienubrīd tur darbojušies arī azartspēļu aparāti. Bijis laiks, kad telpas izīrētas ballēm: „Kinoteātrī notika viena balle daudz bērnu ģimeņu biedrībai. Galdiņi salikti gar malām, pa vidu starp kolonnām – deju placis. Vēl šodien atceros, kā tur dejojām.”

Spilgti atmiņā Guntai palicis arī pēdējā seansa apmeklējums pirms tam, kad kinoteātris tur slēgts: „Ja pareizi atceros, tā bija filma *Atrasts Amerikā*. Cilvēku nebija daudz. Man šķiet, ka tā bija tā pati reize, kad iepriekšējo filmu afišu kaudzes stāvēja saliktas uz grīdas. Tur bija kādi 50 veidi afišu, ko skatītāji varēja paņemt līdzī par piemiņu. Es toreiz paņēmu vairākas, kas man patika. Pēc tam izmantoju bērnu grāmatu apvakošanai, jo afišas bija krāsainas.”

Kristīne Āboliņa
Autores un bibliotēkas novadpētniecības krājuma foto

Ko nozīmē būt zemessargam

Alberts Dinters
Zemessardzes, V. Vēzas,
G. Ukstiņas arhīva foto

Latvijā ļoti jūtama Zemessardzes rekrutēšanas kampaņa, jo ar aicinājumu stāties tās rindās iedzīvotājus uzrunā gan plakāti ielās, gan reklāma sociālajos tīklos un citur internetā. Par to, kā rekrutēšana izdodas mūsupusē, Kurzemnieks sarunājas ar Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona komandieri pulkvežleitnantu Rinatu Ažēnu.

Kā veicas mūsupusē?

Kampaņa medijos, sociālajos tīklos aptvērusi plašāku cilvēku loku. Ja atskatāmies uz iepriekšējo aktīvo rekrutēšanu, kad paši braucām un aicinājām cilvēkus stāties Zemessardzē, tā rezultātus deva, bet ne tik labus kā tagad. Jāsaprot, ka valstī joprojām spēkā ir dažādi epidemioloģiski ierobežojumi, un liela nozīme ir tam, vai cilvēki ir vakcinēti vai ne. Protams, vēl jāatspoguļo tie, kuri Zemessardzes prasībām neatbilst, – jāizvērtē pilsonība, sodāmība, veselība. Kopš janvāra mums ir vairāk nekā 20 pretendenti, bet vēl nāks klāt tie interesenti, kuri zvanījuši uz brigādes štābu vai pieteikušies kampaņas mājaslapā.

Ko saka kandidāti – kāpēc viņi nāk?

Pēdējā laikā redzam, ka tie ir jaunieši no 18 līdz 30 gadiem, un pārsvarā ir interese par to, ko viņi kā pilsoņi var dot un kā var piedalīties valsts aizsardzībā. Grib arī pārbaudīt sevi. Un vēl, protams, ir patriotisms. Tie kandidāti, kuriem jau pāri 30, nāk tieši ar domu

Kopš Krievijas aktivitātēm Gruzijā likne, kas rāda iestāšanos Latvijas Zemessardzē, gājusi tikai uz augšu.

dot savu artavu valsts aizsardzībā. Arī viņus vada patriotisms, bet lēmums ir pārdomātāks. Jauniešiem tas vairāk notiek spontāni, bet ļoti daudzos gadījumos tas ir labi.

Vai nav tādi, kuri uz Zemessardzi nāk, cerot uz lielu un stabilu atalgojumu?

Zemessardzē nemaksā algu, bet maksā kompensāciju par mācībās pavadīto laiku un uzdevumu veikšanu. Tā nav klasiska alga. Jaunieši ir dažādi. Ir tādi, kuri vēlas sevi pārbaudīt, vai viņi grib būt karavīri, zemessargi. Tas pat ir labi, jo pamēģinot viņi saprot, vai to vēlas. Kāds pēc tam var aiziet uz profesionālo dienestu, un par to prieks. Zemessardzē ir kā starta punkts.

Cik zemessargu ir 45. bataljonā?

Aptuveni 400.

Vienmēr var gribēties vairāk

Protams. Gribētos, lai ir tuvu pie 700.

Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona komandieris Rinats Ažēns komandieru maiņas laikā.

Pastāstiet par prasībām kandidātiem!

Ir atsevišķa Aizsardzības ministrijas komisija, kas izskata katru gadījumu un lem, vai cilvēku, kurš, piemēram, jaunībā izdarījis noziedzīgu nodarījumu, uzņemt vai neuzņemt. Ir mainīts likums, tādēļ darbojas šī komisija. Protams, nav runas par smagiem noziegumiem, bet mēs nevaram pilnībā atgrūst tos, kuri kaut kad bērībā vai jaunībā, neapzinoties sekas, ir sastrādājuši nepatīkšanas. Katrs jāvērtē, jo cilvēki var mai-

nīties un var būt, ka šāds cilvēks Zemessardzē tomēr dod lielu pie nesumu. Dzīve to ir pierādījusi.

Kad Krievija Ukrainā iebruka pirmo reizi – 2014. gadā, Latvijā bija jūtama ļoti liela iedzīvotāju vēlme iestāties Zemessardzē. Šobrīd tur atkal ir karš. Vai tas ko ietekmē?

Daļēji jā. Vēl pirms 2014. gada bija Krievijas aktivitātes Gruzijā, un kopš tā laika likne pamazām gājusi tikai uz augšu. Pieļauju, ka šībrīža kulminācija ar Zemessardzes rindu papildināšanos vēl

priekšā. Notikumi parāda, ka viens mūsu kaimiņš nav draudzīgs.

Mēs esam Kuldīgā – tālu no Krievijas robežas, bet arī mums jābūt gataviem.

Jā. Tāpēc ir visaptveroša valsts aizsardzība, kurā katram ir sava vieta un pienums Latvijas drošībai: karavīram, zemessargam, policistam, robežsargam, ugunsdzēsējam glābējam, arī civilpersonai. Sabiedrībai jābūt aktīvai, ieinteresētai un ar nopietnu iesaisti.

Ko jūs kā bataljona komandieris teiktu tiem, kuri par iestāšanos Zemessardzē vēl šaubās? Kādi būtu ceļa vārdi?

Katram jāaizdomājas, kā viņš var palīdzēt ne vien sev, bet arī valstij. Nedomāt tikai par to, kas man pienākas, bet par to, ko varu dot. Zemessardzē ir vieta, kur katrs savā brīvā laikā var iesaistīties kopējā valsts aizsardzībā un kas arī pašam dotu izpratni un spējas būt noderīgam. Būt gatavam dažādām situācijām. Gatavam ar darbiem, ne vien vārdiem.

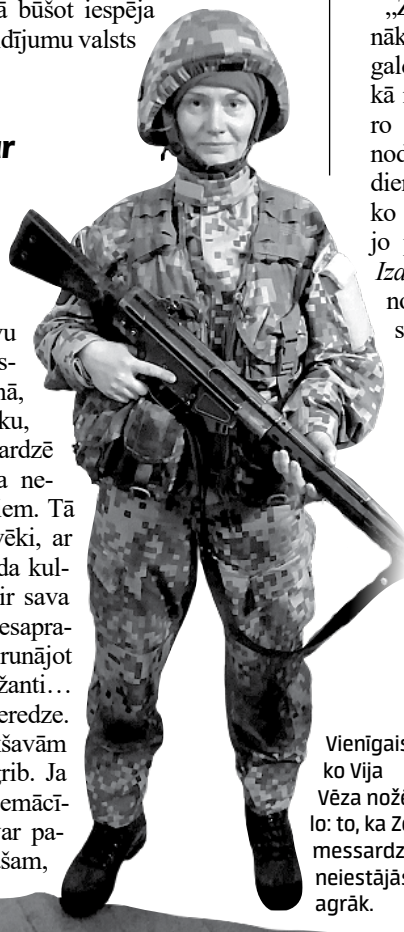
Sapnis par motociklu

Janvārī apritēja gads, kopš Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona rindas papildinājusi saldence Vija Vēza. Kā izlemts iestāties?

„Mans stāsts par iestāšanos Zemessardzē ir interesants – citādāks nekā daudziem. Savulaik ieguvu motocikla vadītājas apliecību, un bija ļoti liela vēlme tikt pie sava braucamā. Vajadzēja nopelnīt, jo kredītu ņemt es negribēju. Tad viens no draugiem uzaicināja stāties Zemessardzē, jo tā būšot iespēja gan nopelnīt, gan dot ieguldījumu valsts aizsardzībā.

„Pieredze, cilvēki, ar kuriem satiekos, sava veida kultūra te ir fantastiska!”

Sākumā baidījies par savu fizisko sagatavotību – neesmu jau vairs nekāda jaunā, bet gribēšana nēma virsroku, un es iestājos. Zemessardzē esmu gadu. Nožēloju, ka neiestājos jau pirms 20 gadiem. Tā pieredze, kuru gūstu, cilvēki, ar kuriem satiekos, sava veida kultūra te ir fantastiska! Tā ir sava pasaule. Kādreiz neko nesapratu no militārās jomas, nerunājot par pakāpēm: kaprāji, seržanti... Tā ir jauna, fantastiska pieredze. Es zināšanas burtiski riekšsavām smēlu sevī. Bet tas ir jāgrib. Ja cilvēkam gribas izzināt, iemācīties kaut ko jaunu, kas var palīdzēt gan valstij, gan pašam, tad jāiet un jāstājas Zemessardzē.”

Vienīgais, ko Vija Vēza nožēlo: to, ka Zemessardzē neiestājas agrāk.

Lieliski motivēja

Kuldīdznieci Gundegai Ukstiņai pamudinājums iestāties Zemessardzē bijis nu jau aizsaulē aizgājušā karavīra, štāba virsseržanta Ziedoņa Ločmeļa teiktais. Viņš izgājis cauri ellei misijās Irākā un Afganistānā, bijis advokāta Andra Grūtupa miesassargs un aktieris.

„Zemessardzē jāstājas tāpēc, lai, pienākot X stundai, nebūtu jāslēpjas zem galda. Lai būtu zināšanas, ko darīt un kā man pasargāt savu ģimeni,” skaidro G. Ukstiņa. Viņa svinīgo zvērestu nodeva 29. janvārī Skrundā Karoga dienā. Priekšā vēl ir pamatapmācība, ko zemessardzē gaida ar nepacietību, jo pērn viņa piedalījies pasākumā *Izaicinājums „Mežaine”*, kurā labi nostartējusi. „Man bija bail no augstuma, bet tas, kā mani motivēja Ze-

Gundega Ukstiņa svinīgā zvēresta nodošanā 29. janvārī.

messardzes instruktori, ir fantastiski!” atceras Gundega. „Es nekad nebiju

„Zemessardzē jāstājas tāpēc, lai, pienākot X stundai, nebūtu jāslēpjas zem galda. Lai zinātu, ko darīt un kā man pasargāt ģimeni.”

domājusi, ka varēšu no trešā stāva nolaieties pa virvi. Nolaidos un ne vienu reizi vien. Ja arī turpmāk instruktori tā iedrošinās, viss būs lieliski!” Viņa sagaida jaunas iepazīšanās, iekļaušanos tādā kā komūnā, kā ģimenē. Latvieši lielākoties mēdzot turēties savrup, bet Zemessardzē esot kopības izjūta. Gundega sagaida, ka, piedaloties pamata apmācībā, atkal pārkāps sev pāri.

„Tiem, kuri par stāšanos Zemessardzē vēl šaubās, varu teikt, ka arī es ilgi domāju. Gandrīz gadu. Tomēr nevajag šaubīties – ir jāiet un jādara. Nedomā, kā būs, kas būs! Ej un dari – lec visā iekšā!”

Nāc dienēt!

Dienests Zemessardzē ir iespēja ikvienam valsts pilsonim saļiedētā komandā ne tikai apgūt militārās pamatiemaņas, bet arī uzlabot fizisko sagatavotību, paplašināt redzesloku, iegūt nodērīgas zināšanas un prasmes, lai krīzes situācijā aizsargātu ģimeni un aizstāvētu Latviju.

Zemessargi militārās iemaņas izkopj no pamatdarba brīvā laikā – nedēļas beigās, atvaļinājumā vai darbdiēnās, ja šis laiks ir piemērots. Dienesta laikā zemessargs izvēlas apgūt kādu militāro specialitāti, piemēram, sakarnieka, snaipera, izlūka, prettanku ieroča operatora, militārā mediķa, karavīra glābēja, ložmetējnieka, militārā transporta autovadītāja, spridzinātāja, radiostacijas operatora un citas. Par dienesta pienākumu izpildi un piedalīšanos mācībās zemessargs saņem kompensāciju (sākot ar 32 eiro dienā) un ēdināšanu vai tās kompensāciju (9,96 eiro). Jābūt pilsonim no 18 līdz 55 gadiem ar valsts valodas zināšanām vismaz vidējā (B1) līmenī, ar atbilstošu veselības stāvokli un fizisko sagatavotību.

LAI PIETEIKTOS

Kuldīgas un Saldus novada iedzīvotāji aicināti zvanīt pa tālr. 26258505, rakstīt e-pastā: laura.petersone@mil.lv vai ierasties vienībās Kuldīgā, Ventspils ielā 102, vai Saldū, Striķu ielā 36, iepriekš sazinoties pa tālruni.

Ar prasībām kandidātiem var iepazīties vietnēs www.esizemessargs.lv un www.zs.mil.lv.

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 9. kāрта

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Lielākais karstais avots valstī un trešais lielākais pasaulē. Tā diametrs ir aptuveni 110 m, un tas ir 50 m dziļš. Avots izdala aptuveni 2100 litru 70°C ūdens minūtē. Šo avotu ievēroja ģeologi, kas strādāja Haidenas ģeoloģijas dienestā 1871. gadā, un viņi to nosaukuši pārsteidzošo krāsu dēļ. Tās atbilst lielākajai daļai no tām, kas redzamas varavīksnes baltās gaismas izkliedē caur optisko prizmu: sarkana, oranža, dzeltena, zaļa un zila.

Atbildi gaidām līdz 3. marta 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

8. kārtas atbilde: Namībijas Sahāra (Sossusvlei).

Pareizi atbildējuši: Vilnis Bēniņš, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Gunta Grundmane, Vineta Kondraņicka, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Daina Gerente, Gunita Rībena.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 3. marta 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kādus uzņēmumus Padures pagastā izveidojis Māris Stepanovs?

Atbilde: Alma Firsta 17. februārī nosvinējusi 102. dzimšanas dienu.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Daina Gerente, Inese Midrjāne, Gunita Rībena, Ausma Kreidere.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

PIRMS 20 GADIEM

Ar hiphopu sirdī

Pirms 20 gadiem *Kurzemnieks* rakstīja par jaunu hiphopa grupu *Nenormatīvā leksika*, ko dažus gadus agrāk bija izveidojuši toreizējās Kuldīgas 4. vidusskolas zēni Igors, Vitālijs un Aleksandrs. Vēlāk pievienojušās meitenes: Dace un leva. Raksta iemesls bija dziesma *Pečaļ* (krievu val. – *Skumjas*), kas tolaik iekļuva *Kurzemes Radio* topa augšgalā.

KOPĀ VAIRS NEMUZICĒ

Kurzemniekam izdevās sazvanīties ar Aleksandru Kobelevu un Igoru Solomahinu, kuri joprojām dzīvo Kuldīgā, bet Vitālijs jau ilgu laiku ir Zviedrijā. Savukārt no meitenēm atsaucās Dace Grehova. Visi trīs atzīst, ka tas laiks joprojām ir atmiņā un sava nozīme tam bijusi arī turpmāk, lai gan mūzika tagad esot vairs tikai pašu priekam.

Aleksandrs Kobelevs.

Dace Grehova.

Igors Solomahins.

ATKLĀJA TALANTUS

Aleksandrs tagad strādā telekomunikāciju nozarē un mūziku tikai klausās. Joprojām viņam patīk hiphops, arī andergraunda un citi alternatīvās mūzikas stili, bet ne komerciālais. Viņaprāt, šovbizness iznīcinājis patiesās vērtības – uz skatuves vairs neparādīties tie, kuri muzicē ar sirdi. Viņu tīņu vecumā radošai izklaidei ārpus mācībām bijis ļoti mazs piedāvājums. Kopīgā muzicēšana ļāvuši atklāt jaunus talantus. Tā radusies *Nenormatīvā leksika*, kuras nosaukums vēsta, ka dziesmu tekstos būs arī kāds nepareizs vārds, kā jau tas iederējās repā, dīdžeju pasaulē, grafiti un breikā, kas ir hiphopa kultūras pamatelementi.

Savulaik grupa sarakstījusi daudz dziesmu – albums noteikti iznāktu,

ja vien būtu bijusi iespēja to izdot. Ar *Kurzemes Radio* palīdzību ierakstītas divas, tās daudz atskaņotas, tostarp *Pečaļ* topā turējusies ilgu laiku, un arī tagad to var noklausīties vietnē *YouTube*. Aleksandra meitas Anastasija (11 gadu) un Alisija (10) novērtējušas atzinīgi. Tētis teic, ka jaunajai paaudzei ir savas intereses, bet mūziku viņi bieži vien klausās kopā.

JOPROJĀM AR ĢITĀRU

Igors darbojas ar antikvārām lietām un restaurē elektriskās ģitāras. Vienlaikus ar hiphopu viņš jau tad aizrāvējis ar alternatīvo roku un spēlē vēl tagad, bet tikai savam priekam un ģitārspēles ikdienas tre-

niņiem. Jaunāko dēlu (rudenī sāks iet skolā) ļoti interesējot mūzika, un viņš labprāt pamuzicētu kopā ar tēti, jo jau ir sava ģitāra. Lielais puika (mācās 3. klasē) vairāk izpaužas vizuālajā mākslā. „Hiphops, reps bija piemērots tam, lai tīņa vecumā attīstītu talantus, paši rakstījam tekstus un tā izteicām savas domas, izjūtas. Tagad senioru mūzika tā varbūt nav, bet diez vai šļāgeris kādreiz būs manā gaumē. Kādu krievu šansona dziesmu gan labprāt paklausos,” nosmej Igors.

PĀRI NEDIENĀM

Dace grupā iesaistījies brīdī, kad bija jāpārdzīvo tuvas draudzenes zaudējums. *Pečaļ* precīzi iztei-

kusi viņas izjūtas un palīdzējusi tikt ar bēdām galā. Uzstāšanās kopā ar grupu devusi daudz. Viņa stāsta: „Mūzika man vienmēr bijusi nozīmīga, bet profesionālo ceļu tajā negāju. No bērnības man bija sliktā pieredze – piedaloties konkursos, radās lampu drudzis. Grupas puīši palīdzēja to pārvarēt un atkal kāpt uz skatuves.”

Dace strādā *Kuldīgas komunālajos pakalpojumos*, viņas ziņā ir tirdziņu organizēšana pasākumos: „Neaizgāju uz lielo skatuvi, bet mans darbs savā ziņā ir kā maza skatuve. Dalība *Nenormatīvajā leksikā* deva pamatu attīstīt organizatoriskas un komunikācijas spējas.” Pirms kāda laika Dace interneta lie-

totnē sākusī iedziedāt dziesmas savam priekam. Vienu ierakstu nosūtījusi bērnu darza grupiņas kopīgajā čatā kā sveicienu. Vēlāk to nejausi ieraudzījuši kolēģi, un (ar Daces atļauju) ieraksts izmantots publiski. Viņas dēls jau ir pusaudža vecumā (14), meita (12) – tuvu tam. Abiem patīk mūzika, bet dziedot vairāk meita, izmantojot to pašu lietotni un atdarinot mammu. Katra savā laikā gājušas mūzikas skolā, bet pametušas obligātā klasikas reperuāra dēļ. „Tikai vēlāk saprot, ka tas ir noderīgi,” tā Dace.

Daina Tāfelberga
Aleksandra Kobeļeva,
Igora Solomahina,
Daces Grehovas arhīva foto

Kuldīgas grupa *Nenormatīvā leksika* (Aleksandrs Kobelevs, Vitālijs, Igors Solomahins un Dace Grehova) 2002. gadā mēģinājumu un tusiņu vietā.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

9. jautājums

Fotogrāfija uzņemta 20. gs. 70. gados. Kur tā uzņemta, un ar ko nodarbojas strādnieki?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 3. marta 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

8. jautājuma atbilde: Kuldīgas rūpkombināta kaļķu ceplis *Rumbenieki*.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Gunta Folkmane, Ausma Kreidere.

KONKURSS

Mini, mini mīkliņu!

Nosacījumi

Katru nedēļu jāatmin piecas 30. gados Gudniekos pierakstītas mīklas, mēnesī – 20. Katra mēneša uzvarētājs saņems redakcijas veicināšanas balvu – suvenīru ar *Kurzemnieka* logo. Bet pēc trim mēnešiem vienam tiks lielā balva. Ja pareizi būs atminējuši vairāki, uzvarētājs tiks izlozēts.

Atbildes līdz 3. marta 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

1. Maza, maza mucīņa, melns, melns alutiņš.
2. Pieci balķi ēku taīsa, visi pieci atliekas.
3. Mazs, melns ezeriņš, visapkārt saule spīd.
4. Divi mazi zirnīši apsēj visu pasauli.
5. Kad man būtu rokas, es noķertu zagli, kad man būtu kājas, es uzkāptu debesīs.

Atminējumi

1. Vārde. 2. Ola. 3. Bezdelīga. 4. Ada zeķi. 5. Maizi mīcot.

Piecas mīklas pareizi atminējuši: Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Daina Gerente, Ausma Kreidere.

PĀRDOD

ZEMESGABALU ar kemperi, instrumentu noliktavu un siltumnīcu dārzkopības biedrībā *Kurzemīte*. Cena pēc vienošanās. Tālr. 29496396.

SILTUMNĪCAS. Tālr. 26211050.

Veikalā *Bigus*, Piltenes ielā 19, apjomīgi apģērbi, apavi, veļa **DARBAM**, ikdienai. Tālr. 27751523.

Premium klases **KOKSKAIDU GRANULAS**, 6 mm, 210 EUR/t + piegāde. Tālr. 29553245.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 207 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA **AJG plus** – sazaģētu namaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumū **MALKU**; sausu skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 22377474.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Sēklas lieluma **KARTUPEĻUS**, dažādas agrās un vidējās šķirnes. Bezmaksas piegāde, pērkot no 100 kg. Tālr. 24976880.

Brūnas, 11 mēn. vecas **DĒJĒJVISTAS**. Bezmaksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

PĒRK

Pērk vai nomā **LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMI** (arī aizaugušu u.c.). Tālr. 28963556.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

TRAKTORUS, piekabes. Tālr. 25357742.

Visu veidu **PADOMJU TEHNIKU**: kombainus *Niva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktoros *DT-75, 74, T130, T150, T170*; ritenetraktoros *T150, T40AM, MTZ 80, 82, JuMZ*. Ekskavatorus *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā. Tālr. 27347347.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJĻOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem
laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Ārī)

DAŽĀDI

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic **DAŽĀDUS BŪVDARBUS, DOKUMENTĀCIJAS NOFORMĒŠANU**. Tālr. 29705025.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsma dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kopicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Mediji nosoda agresiju

Tukumā 2022. gada 25. februārī

Latvijas Reģionālo mediju asociācija (LRMA) asi nosoda Putina Krievijas un Lukašenko Baltkrievijas agresiju, kas vērsta pret demokrātisko un suverēno Ukrainas valsti. Solidarizējoties ar Ukrainu un tās tautu, 25. februārī vairāki reģionālo mediju izdevumi nākuši klajā Ukrainas karoga krāsās.

Agresora karaspēks uzbrūk Ukrainas valstij no visām pusēm, sagraujot pilsētas, iznīcinot gan militāros un stratēģiskos, gan arī civilos objektus, ievainojot un nogalinot neatkarīgās valsts aizstāvjus un arī mierīgos iedzīvotājus. Bet Krievijas propagandas mašīna turpina ražot un izplatīt melus un dezinformāciju. Ar šo informatīvo karu, faktus pārbaudot un melus atmaskojot, turpina cīnīties mūsu kolēģi – Ukrainas žurnālisti.

„Mēs Ukrainu nepamešim, Ukrainu neatdosim! Un tas, kas mums ir vajadzīgs no pārējās pasaules, – tās ir sankcijas, morāls atbalsts, vienotība jautājumā par to, ka tiek nosodīta Krievijas agresija, nosodīts karš. [...] Mums noder jebkāda palīdzība! Bēgt mēs negatavo-

jamies! Protams, civiliedzīvotāji cenšas aizbraukt tālāk no kara zonām, slēpties no šāviņiem, bet tie ir visur... Taču mēs tik un tā Ukrainu neatdosim!

Jūs – Latvijas žurnālisti – rakstiet, ziņojiet! Rakstiet par to, kas notiek, jo Krievijas propaganda negu! Ja paskatās tās medijus, situāciju tie atspoguļo pilnībā pretēji – pretēji tam, ko zinām un redzam mēs. Un mēs redzam, ka tieši Putins-Lukašenko ir uzbrucis Ukrainai – suverēnai, demokrātiskai valstij. Viņa armija mums uzbrūk, sagrauj mūsu teritoriju! Un tas ir jāzina, jāsaprot visai starptautiskajai sabiedrībai!” ar šādu emocionālu aicinājumu pie Latvijas žurnālistiem un LRMA vērsās Ukrainas mediju eksperte un pētnieciskās žurnālistikas pārstāve Aļona Romaņuka.

Atsaucoties ukraiņu žurnālistu un mediju darbinieku lūgumam, LRMA aicina savus biedrus un citu neatkarīgo Latvijas mediju pārstāvjus, visus žurnālistus paust atbalstu Ukrainai visos iespējamajos veidos, bet pirmām kārtām – pildot savus profesionālos pienākumus un sniedzot patiesu, vispusīgu un

uzticamu informāciju par notikumiem kara piemeklētajā zemē.

LRMA arī pievienojas Ukrainas kolēģu paustajai atziņai, ka ukraiņi šobrīd cīnās un krīt arī par mūsu tiesībām dzīvot pašiem savā, brīvā un neatkarīgā valstī.

„Pūķis ieviesies paradīzē. Ieplēties, resnvēderains un smags, viņš nostūmis sānis katru citu radību. [...] Sarkanās liesmās sadega ļaudis, viņu manta, gods, brīvība, zeme. Tos, kurus viņš neiznīcināja, spiežot, kožot, samīnot vai uzpūšot sarkanās uguns svelmi, viņš pārāudzina un pārmācīja savā garā. Mēlns kļuva balts, labs – ļauns, un otrādi, divi reiz divi – pieci, un paradīze – elle,” tā, vēstot par staļinskās Krievijas nodarījumiem, pirms 43 gadiem savā pasākā par sarkano pūķi rakstīja latviešu trimdnieks Kārlis Ķezbers.

Un mums – Latvijas mediju ļaudīm – jādara viss, lai pūķim vairs nebūtu iespēju ar meliem pataisīt melnu par baltu, ļaunu par labu un paradīzi – par ellī! Slava Ukrainai!

LRMA vārdā – valdes priekšsēdētāja **Ivonna Plaude**

LĪDZJŪTĪBAS

*Tā aiziet mūsu mīļie.
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom.
Paliek vien dvēseles gaissma.*

/Z.Purvs./
Valsts meža dienests izsaka līdzjūtību Oskaram Zaļkalnam, māti mūžībā pavadot.

*Dziesmai nepienāk pat gals,
Kad jau klusē mātes balss.*

/A.Krūklis./
Izsakām līdzjūtību Oskaram Zaļkalnam un pārējiem tuviniekiem, māmiņu mūžībā pavadot.

Kolēģi Dienvidkurzemes vīrsmežniecībā

*Ievu ziedi nobirst klusi,
Māmulīte aizmigusi –
Baltā smilšu palagā
Savu dzīvi satinusi.*

/N.Dzirkale./
Esam kopā ar Maiju Diebeli, mammīti aizsaulē pavadot.

PII *Bitīte* kolektīvs.

*Katrs sava likteņa ziņā,
Viens vien mūžs mums katram dots.*

/D.Avotiņa./
Visdziļākā līdzjūtība Maijai Diebelei, mammu mūžībā pavadot.

Tamāra, Dace un Ingrīda

*Klusiem soļiem māmulīņa
Mūžam durvis aizvērusi.*

/T. dz./
Esam kopā ar Maiju un tuvajiem.

Kaimiņi

*Saņem, labā zemes māte,
Vienu sirmu māmulīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.*

/T. dz./
Visdziļākā līdzjūtība dēliem, vedeklām, mazbērniem un mazmazbērniem, ZELMU PAIČU zemes klēpī guldot.

Astrīda

*Šodien līdz tev dodam
Siltākos atmiņu vārdus,
Lai viņu gaismā vieglāk
Atvērt mūžības vārtus.*

/K.Apškrūma./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību LĪVIJAS TOMŠEVICAS piederīgajiem, viņu mūžībā aizvadot.

Līvijas bijušie kolēģi *Krājbankā*

*Šīs ir tavs gājums,
To nevar noiet cits.*

/O.Vācietis./
Skumju brīdī esam kopā ar Annu, Mārtiņu, mazbērniem un tuviniekiem, LĪVIJU mūžībā pavadot.

Serdantu, Tomševicu un Vainšteinu ģimene

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,
Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.*

/Ā.Elksne./
Skumjās esam ar tevi, Ritiņ, māsu ANITU mūžībā pavadot.

Lāsteku mājas kaimiņi

*Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.*

/I.Lasmanis./
Izsakām līdzjūtību Iritai Šēlei, omīti zemes klēpī guldot.

Operāciju bloka kolektīvs

*Mīļo tēt, cik ļoti grūti
Tevi zemes klēpim dot,
Atvadoties sveikas sūtiņ,
Dziedāt dziesmu pēdējo.*

/Z.Purvs./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dacei Blathenai, tēti smilšu kalniņā pavadot.

Vārmes amatiereteātra *Es un tu* režisore un dalībnieki

**DEMOKRĀTIJA IR GRŪTA...
JO JĀUZŅEMAS ATBILDĪBA.**

ATBALSTI PROJEKTU UN ĒKAS IEGĀDI ZIEDOJOT
demokratijaskvartals.lv

TĀPĒC VAJAG SAVU VIETU, KUR TO TRENĒT.

Lasi mūs arī internetā: www.kurzemnieks.lv

Q VMF LATVIA
(Reģ. Nr. 40003405130)
Uzņēmums meklē jaunu kolēģi
kokmateriāla uzmērīšanā un kvalitātes noteikšanā Kuldīgā.

Bruto alga no 1400 EUR.
CV sūtīt e-pastā: vmflatvia@vmf.lv.

KONCERTZĀLE LATVIJA
Vineta Sareika & LNSO mūziķi
Programmā: Johans Sebastiāns Bahs, Dmitrijs Šostakovičs, Arnolds Šēnbergs.
18.03. 19:00

www.koncertzalelatvija.lv
/Latvijahall /Latvijahall

Bilētas: BILĒŠU PARĀDZĪTE

www.tolmetskurzeme.lv e-pasts: info@tolmetskurzeme.lv
TOLMETS KURZEME
Bezmaksas tālrunis: **80700009** Lic. Nr. KU21ME0002

MELNO UN KRĀSAINO METĀLU ATGRIEZUMU UN LŪŽŅU IEPIRKŠANAI LATVIJĀ
NO FIZISKĀM UN JURIDISKĀM PERSONĀM
NODROŠINĀM transporta un konteineru pakalpojumus, objektu demontāžu.
NOŅEMAM automašīnas no uzskaites.

GABARĪTA lūžņi	305 EUR/t	VARA lūžņi	7550 EUR/t
NEGABARĪTA lūžņi	280 EUR/t	MISIŅA lūžņi	4900 EUR/t
SKĀRDA lūžņi	275 EUR/t	ALUMĪNIJS (diski)	2080 EUR/t
ČUGUNA lūžņi	305 EUR/t	ALUMĪNIJS (lējumi)	1500 EUR/t
ELEKTROMOTORI	820 EUR/t	ALUMĪNIJS (velmējumi)	1450 EUR/t
NERUSĒJOŠĀ		ALUMĪNIJS (pārtika)	2100 EUR/t
TĒRAUDA lūžņi	1630 EUR/t	AKUMULATORI	620 EUR/t

Mederu ielā 8, Kuldīgā. Tālr. 26567540.

REPORTĀŽA

Veikali izņem Krievijas un Baltkrievijas preces

Solidarizējoties ar Ukrainas iedzīvotājiem un iestājoties pret Krievijas militāro agresiju, veikalu tīkli *Rimi Baltic*, *Maxima Latvija* un *Elvi* nolēmuši pārtraukt Krievijā un Baltkrievijā ražotu preču tirdzniecību.

Viens procents

Kaut gan Krievijas preču daudzums *Rimi* nepārsniedzot 1% no kopējā sortimenta, teju 300 veikalos Latvijā, Lietuvā un Igaunijā šīs preces no piedāvājuma tiek izņemtas, tiks pārtraukts arī to imports no starptautiskajiem izplatītājiem.

Piedāvājumā vairs nav Krievijā ražotās zobu pastas *Splat*.

Kuldīgas *Rimi* tukšs ir arī tēju plaukts.

Var arī vietējie

Arī *Maxima Latvija* apturējusi Krievijas un Baltkrievijas preču iepirkumu un izņem tās no sortimenta. Veikala līdzšinējā pieredze ar kovidu liecinot, ka vajadzības gadījumā pilnvērtīgu preču klāstu spēj nodrošināt Latvijas ražotāji.

Novērojām, ka tukšs bija arī plaukts, kurā atradās Ukrainā ražotā majonēze *Їubim domašņij*. Iespējams, ka cilvēki, to iegādājoties, cer atbalstīt Ukrainu.

Kuldīgas veikalā *Maxima* preces tika izņemtas sestdien, starp tām arī autiņbiksītes *Huggies*, kas ar šādu zīmolu top Krievijā.

Jaunus nepasūtīs

Veikalu tīkls *Elvi*, paužot atbalstu ukraiņu tautai un ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju, pārtrauc iepirkt šajā valstī ražoto. Lai nevairu pārtikas atkritumus, veikalos esošie produkti tiks iztirgoti, bet jaunu iepirkumu nebūs.

No Baltkrievijas *Elvi* vairs neiegādāsies siļķes.

No Krievijas vairs netiks iepirkta nūdeles ar zīmolu *Rollton*.

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

KURZEME

Senioriem daudz ideju

Ziru pagastā nesen tikusies Ventspils novada senioru padome, tādējādi pēc ilgāka pārtraukuma, ko radījuši pandēmijas ierobežojumi, nu atjaunota tradīcija ciemoties kādā pagastā. Piedalījušies pārstāvji no Puzes, Užavas, Zlēkām, Piltenes, Vārves un Ugāles. Izvērtēts aizvadītā gada paveiktais un idejas, kā pensijas vecuma cilvēku dzīvesveidu padarīt veselīgāku un aktīvāku, izmantojot sociālo atbalstu. Janvārī senioru padomes rāmo dzīves ritmu iekustinājis Ventspils novada sociālais dienests, pēc kura aicinājuma no pagastiem saņemts vairāk nekā 40 ierosinājumu. Viens no jaunumiem – senioru skola. Nākamā sastapšanās būs Ugālē.

Atgriezušies un vēl plāno

Visvairāk no ārzemēm uz dzīvi Kurzemē atgriezušies cilvēki Liepājā, Ventspilī, Saldū, Talsos un Kuldīgā, liecina Kurzemes plānošanas reģiona informācija. Nepilnos četros gados, kopš sardarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju norit remigrācijas projekts, mājās pārbraukuši gandrīz 780 cilvēku (vairāk nekā 300 ģimeņu) un plāno atgriezties vēl 583 (212 ģimeņu). Lielākā daļa vispirms sazinās ar remigrācijas koordinātoru, pārējie atgriežas paši un tad konsultējas par dažādiem jautājumiem, kā ērtāk pielāgoties jaunajiem apstākļiem. Pārsvārā atgriežas ģimenes ar bērniem, līdz ar to galvenokārt tās interesējas par skolām un bērnudārziem, kā arī veselības un sociālo atbalstu. Dati rāda, ka Covid-19 izplatība vēlmi atgriezties dzimtenē nav palielinājusi, ne mazinājusi.

Gatavojas tūrisma sezonai

Dienvidkurzemes novada tūrisma centrs sāk rīkot nozares pakalpojumu sniedzēju un mājražotāju tikšanās, lai pirms jaunās sezonas apkopotu ziņas par visiem interesantajiem piedāvājumiem. Pēc reformas novads kļuvis ievērojami lielāks, tāpēc vēlmes un ieceres vajag savākt vienkopus, lai centrs zinātu, kā uzņēmējiem palīdzēt un kuru tūristus sūtīt. Aktuālais ievietots pašvaldības mājaslapā un citos informatīvajos materiālos. Notiks piecas tikšanās: Nīcā, Grobiņā, Pāvilostā, Aizputē un Priekulē. Līdz šim aktīvākie bijuši pāvilostnieki un nīcenieki.

Iztulkota pilsētas grāmata

Aizputes novadpētniecības muzejs saņēmis gaidīto senās pilsētas grāmatas ierakstu tulkojumu latviešu valodā. Tas ir svarīgākais dokuments, kas aptver laiku no 1378. līdz 1910. gadam. Tostarp ir norakstu krājums, kas iesākts 1566. gadā. Vēsturisko grāmatu atšifrējis un tulkojis vēstures maģistrs Agris Dzenis. Viņš labi pārzina vācu, viduslejasvācu un latīņu valodu, 14.–19. gadsimta paleogrāfiju, Kurzemes un Aizputes vēsturi. Manuskripta oriģināls glabājas Herdera institūtā Marburgā (Vācijā). Krājumā iekļauti privilēģiju un tiesību, rātes un tiesas lēmumu, nekustamā īpašuma dokumentu noraksti, amatpersonu zvērestī, vācu, ebreju un latviešu namnieku saraksti, ziņas par pilsētas labiekārtošanu un attīstību. Muzejs iecerējis izveidot virtuālu pilsētas grāmatu.